

ПОБЈЕДА

m:tel

VODIČ KROZ TV I MUZIKU

RTAK, 29. JANUAR 2026. | BR. 506.

OBZOR

PROTIVOTROV ZA BONDA

Strpljenje se isplatilo - britanska špijunska poslastica „The Night Manager“ sa Tomom Hiddlestonom omamljuje i poslije deset godina čekanja druge sezone

STR. 4, 5, 6. i 7.

m:tel

m:roming

PROMO CIJENA
29,90€

~~39,90€~~

**PRAZNIČNO
SNIŽENJE
GODIŠNJE KARTE**

ISPLANIRAJ NAJLJEPŠA PUTOVANJA U SRBIJU

I OSTANI POVEZAN SA PRIJATELJIMA TOKOM
ČITAVE 2026. GODINE!

Rent-a-porodica

Neće davno, tokom jedne nenormalne noći za šankom, nekome iz društva pala je na pamet najjača biznis ideja – lažna svadba. Odabrali bismo mladu i mladoženju iz ekipe, poslale bi se pozivnice, organizovale fanfare, pokupile koverte... I bog da nas vidi. Pa onda opet sa drugo dvoje, i sve tako, dok god se materijal za lažne mladence može naći. Ili nas neko od starine ne provali, pa nam pukne kolektivna skampanija.

O logistici nijesmo mnogo dumali, nijesmo mogli od smijeha. A onda sam sasvim slučajno naletjela na tekst u kojem se raspreda upravo o organizaciji takvih događaja. Ne kod nas, naravno, nego – u Japanu.

Više od 30 godina Japanci imaju mogućnost da angažuju firmu koja u ponudi ima više stotina glumaca različitih uzrasta spremnih da odglume bilo koju osobu koja im je potrebna. Recimo, lažnog muža, oca, majku, sestru, kolegu... Čak i druga za igranje video-igara ili jednog od ožalošćenih na sahrani.

Zvuči bizarno? Uvrnuto? Čak i bolesno? Možda, ali samo dok ne pogledate film „Rental Family“ (Hikari, 2025) sa **Brendanom Frejzerom**. Poslije njega ta bizarnost dobija potpuno nove slojeve – i postaje mnogo više dirljiva i tužna. Pa vam odjednom ona biznis ideja sa lažnim svadbama uopšte ne bude toliko smiješna... Ni u Japanu, ni u Crnoj Gori.

Japanska režiserka, do „Rental Family“ najpoznatija po Netflixovoj hit-seriji „Beef“, dugo je istraživala japanske agencije za rentiranje (uglavnom) prijatelja i članova porodice. Štošta je tu vidjela i naučila, ali prije svega – da ne sudi nikome. Da sve te *rent-a-osobe* zaista znače mnogim Japancima koji ih plaćaju. I da se tu često događa jedna potpuno ironična stvar.

Iako je riječ o transakciji, plaćenju usluzi i lažnom odnosu, taj odnos na koncu često postaje stvaran. Jer toliko željena konekcija, bliskost, emocija podijeljena sa Drugim često se zaista uspostavlja.

Japan u „Rental Family“ nije mjesto sa razglednica, niti iz filmova (najčešće američkih) u kojima se ova zemlja tretira kao teška karaoke-egzotika. Kod Hikari, Tokio je grad u kojem ogromna većina žitelja skriva prave emocije. I slika koju društvo ima o njima – mnogo im je bitnija.

Odatle i kreću potiskivanje, razne patologije, otuđenja i cijepanja sopstva... I uvjerenje da je bolje biti sam i unaprijed se odvojiti od bliskih osoba, nego čekati da te odbace. A

Piše:
**Marija
IVANOVIĆ-NIKIČEVIĆ**

**Skrivamo dobro svoje
emocije; mnogima
od nas mnogo je
bitnije kako izgledamo
drugima nego kako
se istinski osjećamo.
No, previše smo mala
sredina da bi nam
agencije za rentiranje
lažnih osoba – postale
realnost. Ili, ipak, ne?**

to će se dogoditi kad-tad, uvjereni su oni najosjetljiviji među nama. I u tome se krije korijen cijele pandemije usamljenosti kroz koju se probijamo svi koliko nas ima – od Tokija do Podgorice.

Skrivamo i mi dobro svoje emocije; i mnogima od nas mnogo je bitnije kako izgledamo drugima nego kako se istinski osjećamo. Na sreću ili nesreću, previše smo mala sredina da bi nam agencije koje nude rentiranje lažnih osoba – postale realnost. Ili, ipak, ne?

Lako je zamisliti i u crnogorskom kontekstu skoro svakog klijenta Frejzerovog Filipa, američkog glumca koji je novi dom i sreću potražio u Japanu. Imamo i mi lezbejke koje bi rado skinule familiju sa grbače organizujući lažnu svadbu, pa preseljenje sa voljnom ženom u inostranstvo. Imamo i samohranih majki koje misle da bi možda uspjele da razriješe probleme svojih kćerki kad bi im se otac u život vratio. A imamo i mnogo staraca, ali i povučene, od sopstvene generacije odsječene mladosti kojoj je potrebno nečije društvo – za razgovor, odlazak u šetnju ili na ručak. Ili za igranje video-igara.

Znajući nas, bilo bi tu i mnogo ekstremnijih slučajeva. Možda ne kao što je to ona japanska djevojka s anoreksijom koja je angažovala glumca iz agencije da ga gleda dok se pred njom prežderava hranom (ozbiljno, nije filmska, nego istinita priča), ali ne sumnjam da bismo briljirali. Onim lažnim svadbama, ali i sahranama prije svega. Jer štošta kod Crnogoraca još nije umrlo i ka'će ne znamo, ali tradicija i kult smrti žive, i te kako. I žive nas u grob utjeruju.

Ne može se baš sve i svako rentirati i odglumiti; mnogo toga moramo da uradimo i izborimo se sami – i to je nešto što i Japance i sve nas uči „Rental Family“. Bez osuđivanja, uz mnogo saosjećanja i otvorenosti, bez ijedne grke, ovo je film zbog kojeg poželite da ovakve agencije ipak postoje svuda po svijetu. I da, uz promišljeno postavljene granice, omoguće ljudima koji traže rent-a-osobe – da se osjete bolje i mnogo manje usamljeno. A odatle kreće i rješenje za bilo koji problem i patologiju, upravo od tog spoznanja da samoća nije svemoćna, sveizjedajuća i neuništiva...

A koga biste vi najprije rentirali, kakav biste zadatak zadali agenciji poput „Rental Family“, koja je vaša patologija? Pitaćete se to najiskrenije nakon što proživite Hikarin i Frejzerov film. I ta ideja o rent-a-porodici vjerovatno vam više neće djelovati ni bizarno, ni totalno uvrnuto, ni kao iščupano iz neke „Black Mirror“ epizode. Jer emocionalni prtljag nešto je što se mora nositi, pa spustiti i kad-tad raspakovati, gdje god bili... U Podgorici ili u Tokiju.

THE NIGHT MANAGERSTRPLJENJE SE ISPLATILO – BRITANSKA ŠPIJUNSKA P
TOMOM HIDLSTONOM OMAMLUJE I POSLIJE DESET GODINA ČEKANJA DRU**PROTIVOTROV ZA BOND**Piše:
Stojan STAMENIĆ

Kao da u ovom špijunskom poslu bez prestanka samo jurimo neke sjenke - govori jedan od važnih likova BBC serije „The Night Manager“ na početku deset godina čekane druge sezone. I to istovremeno zvuči i kao jedna od istina o producentima i autorima ovog kapitalca britanske televizije. Konkretno: kao da cijenjeni **Dejvid Far**, kreator serije i jedan od direktora Kraljevskog Šekspirovog teatra - s ovom pričom juri sjenke i Džejmsa Bonda i **Džona Le Kare**a. To na mahove može da djeluje i kao sasvim šizofrena rabota, pa čak i da dovede do akutnog manjka kreativnih rješenja. Doći ćemo do toga i zbog čega je tako, ali hajde da vas prvo upoznamo sa Le Kareom.

GVOZDENA ZAVJESA

Džon Le Kare debelo je zaslužio etiketu jednog od ključnih britanskih pisaca 20. vijeka. E sad, zamislite kakav je to baja, s obzirom na to da je pisao isključivo špijunske romane. Konkretno, priče iz Hladnog rata, čiji je bio sudionik.

Prvo je Le Kare radio kao obavještajac s oficirskim činom; od 1950. u britanskoj armiji u tada okupiranoj Austriji. Recimo, kao ispitivač (na njemačkom jeziku) sumnjivih osoba koje su uspjele da pobjegnu na Zapad sa druge strane Gvozdene zavjese. Pa kao MI5 špijun na tragu potencijalnih sovjetskih agenata u Londonu. Pa...

Uglavnom, u godinama kada je počeo da piše špijunske priče pod pseudonimom (pravo ime mu je **Dejvid Džon Mur Kornvel**) - već je vodio mrežu svojih agenata, sprovodio duga isljeđivanja, prisluškivao telefonske linije, organizovao upade u stanove koje bi potom tajno ozvučio...

Autorska ekipa i dalje je dovoljno svoja i spremna da odigra na dobitnu kartu iz onih neponovljivih šest epizoda iz 2016. godine. Zato apsolutno zaslužuje preporuku - posebno ako još niste otkrili jedan od većih bisera televizije BBC

Igra mačke i miša na tragu (homo)erotike

Prije nego što će preći u MI6 (za razliku od MI5, to je „spoljna“ obavještajna služba, fokusirana na akcije van Britanije), a istovremeno raditi s alibijem sekretara ambasade u zapadnojemačkoj prijestonici Bonu, pa kao konzul u Hamburgu!

A kako mu se završila špijunska karijera? Tako što se 1964. našao na listi „provaljenih“ špijuna famoznog **Kima Filbija**, ozloglašenog izdajice, dvostrukog agenta koji je prosljeđivao informacije sovjetskoj KGB službi.

E, kad se to dogodilo, Le Kare se posvetio samo pisanju... I praktično postavio temelje dobre špijunske priče (u književnosti, pa samim tim i na malim i velikim ekranima) - onakve kako je sada doživljavamo. Na primjer, „krti-

ca“, „lovac na skalpove“, „medena zamka“ - sve su to termini koji su iz njegovih knjiga ušetali pravo u pop-kulturu. Mnogo moćno.

ARAPSKO PROLJEĆE

Sva ova uvodna priča o starom špijunskom i književnom džentlmenu bitna je zbog suve činjenice - da Džon Le Kare nije mogao da smisli Džejmsa Bonda. Na primjer, junaka svojih pet romana Džordža Smajlija nazivao je „protivotrovom za Bonda“. Za Le Kare, od prvih dana velike književne slave sredinom šezdesetih, agent 007 bio je „neofašistički gangster“, lik koji bi svoje usluge ponudio „bilo kojoj zemlji u zamjenu za obilne zalihe suvih 'martinija' i prelijepih žena“. - Odvratani mi je. O Bondu se nikako ne može govoriti kao o pravom špijunu. Velika je greška poisto-

vjećivati njegove zadatke sa posvećenim i vrlo opasnim špijunskim poslom i dužnošću. Greška je što se Bond uopšte ubraja u špijunsku literaturu.

Nešto kao „međunarodni gangster sa dozvolom za ubistvo“ i „čovjek bez ikakvog političkog konteksta“ - to je za Le Kare bio Bond. I tu dolazimo do serije „The Night Manager“.

Šestodjelna prva sezona, premijerno prikazana 2016. na televiziji BBC i urađena po Džonovom romanu iz devedesetih, bila je apsolutni biser - jer ste u svakom momentu imali osjećaj da se radi o stvarnom špijunskom poslu u ovom našem, realnom svijetu. Pritom, sve je skockano uzbudljivo, napeto, stvarno, sa mnogo velikim ulozima - i da, glamurozno. Protivotrov za Bonda.

OSLASTICA SA
IGE SEZONE

NDA

Ozbiljno, ako niste, apsolutna preporuka da proletite kroz tih šest sati prve sezone. Strpljiva, temeljna, diskretno a prelijepo estetizovana – njena priča u kovitlac špijunske igre ubacuje noćnog menadžera velikog hotela u Kairu, kojeg igra **Tom Hidlston**. Ako postoji neko ko ne zna – Marvelov Loki, pa i vampirski ljubavnik iz **Džarmušovog** filma „Only Lovers Left Alive“ (2013), između ostalog.

E, u jeku „arapskog proljeća“, taj noćni menadžer postaje sudionik ubistva jedne mlade žene – i krupne igre lokalnih oligarha oko nelegalne trgovine oružja. Naravno, sa još opakijim milijarderskim njuškama sa Zapada, gdje je ključna figura jedan vuk u jagnjećoj koži. Ime mu je Ričard Roper, a glumi ga, pazite sad, **Hju Lori**. Da, doktor Haus!

LEKCIJE PATRIOTIZMA

Nakon što hotelski menadžer osjeti sve to kao veliku nepravdu – polako ga u špijunsku igru regrutuje Anđela Bar (britanska filmska i TV velikanka **Olivija Kolman**), šefica Međunarodne agencije za sprovođenje zakona u okviru Ministarstva vanjskih poslova. I tu kreće igra od Kaira, preko rizorta švajcarskih Alpa, do Majorke i izbjegličkih kampova na granici Sirije i Turske. Kontate li sada zbog čega morate da pogledate „The Night Manager“?

Ta i takva serija bila je perfektno zaokružena 2016, ali je i ostavljala prostor za dalje avanture sa tim Hidlstonovim Džonatanom Pajnom, novopečenim špijunom iz stvarnog svijeta.

Džon Le Kare je u dubokoj starosti i 90. godini preminuo u decembru 2020, a velikan književnosti u svojim djelima objasnio je mladosti pristojnog i nekog novog svijeta – šta nam u našem vremenu mogu značiti dužnost i patriotizam. Sve to ćete vidjeti i u seriji „The Night Manager“. Zbog

theposterdb.com

Tom Hidlston u špijunskom vrtlogu sa kolumbijskim kartelima

toga je toliko prašine i podigla najava da ovog januara, nakon deset godina pauze, stiže druga, još jedna šestodjelna sezona.

Kreator serije sada je jasno podvukao da se u nastavku više ne radi o adaptaciji, već o „djelu inspirisanom velikim legatom književnosti Džona Le Karea“. E sad, to što je velika igra sada prebačena na teren kolumbijskih kartela – nije nimalo slučajan izbor. Jer i u originalnoj Le Kareovoj knjizi, dio radnje koji nije zaokružen i okončan u prvoj sezoni serije, dešava se baš tamo.

PRAVAC KOLUMBIJA

Da prekratimo: spram one velike špijunske mreže i igre mačke i miša sa kraja na kraj Mediterana i Bliskog istoka - serija je u drugoj sezoni (emitovano pet od šest epizoda) izgubila jedan važan element, a to je sav onaj glamur dekadentnog svijeta bogatih.

Kako je samo u prvoj sezoni, sa Lorijem i njegovom svitom skorojevičkih i bogatunskih lešinara, tu uhvaćeno veliko trenje suštinski potpuno različitih života običnog svijeta i ultrabogatih... I kako je Hidlstonov lik, kao savršen i temeljan posmatrač, pružio uvid u obje strane. Koje su, u izuzetnom televizijskom performansu - djelovale ludo i jednako stvarne. Možete samo zamisliti, koliko je Hju Lori raskošno iščашen u svemu tome!

Kamila Morone zadužena za nemaštovitu „femme fatale“

E, sada u Kolumbiji, Hidlstonov Džonatan Pajn pronalazi trag koji mu jasno govori da oni računi od prije deset godina nijesu do kraja plaćeni. U međuvremenu je postao šef špijunske divizije britanske službe za video-nadzor (jer ko će se bolje u svemu tome snaći od šefa recepcije velikog hotela), te u suštini dugo radio miran i manje opasan po-

sao... Dok ga sjenke one stare krivice opet nijesu lansirale ka Latinskoj Americi, gdje se neka oligarhija ponovo namjerila da trguje oružjem. Za Pajna, sve što se dešava donosi jasan osjećaj i zaključak da se onaj harizmatični i okrutni Ričard Roper - najednom povampirio.

Ovakva vam je stvar sa drugom sezonom serije „The Night Ma-

nager“: tri epizode utrošene su na vraćanje na kolosijek i jasnu narativnu trasu koja je postavljena prije deset godina u prvoj sezoni. Kad se to jednom i konačno desi - ponovo ćete i bez greške uživati i apsolutno vam neće biti problem to što su kreatori serije odlučili da, prosto, odigraju na kartu starog uspjeha i ponove dobitnu formulu. Jer, ‘alo, zašto mijenjati tim koji dobija!?

LEOVA BIVŠA

Problem se, ipak, ogleda u tome što sada nijesu imali pripovjedača kalibra Džona La Kareja, da vas sa lakoćom lansira u tu i takvu špijunsku orbitu. Pa čime se onda, na putu od Londona do kolumbijskog Medeljina, služi produkciji tim?

Ukratko i potpuno nepotrebno, autorska ekipa ovog puta vozi na narativnom autopilotu u prve tri epizode – i od Hidlstonovog Pajna pravi Bonda. Koji bježi od posljedica hotelske eksplozije u posljednjoj sekundi, koji na motoru priređuje vrtoglavu jurnjavu za kolumbijskim mafijašima po uskim ulicama Medeljina (kuku, ovdje bi se već starom Le Kareu prevrnuo stomak)... Pa koji zavodi i latino-ljepoticu u banalizovanom, nemaštovitom „femme fatale“ fazonu.

Nepotrebna jurnjava na tragu filmova o agentu 007

Dijego Kalva briljira kao šef mafije u Medeljinu

Nju igra **Kamila Morone**, bivša cura **Leonarda Dikaprija**, a usput šmekne i mladog šefa kartela (**Dijego Kalva**, potencijal za veliku zvijezdu, znate ga odlično iz serije „Narcos: México“) u homoerotskom plesu i igri. Jer, sve može Bond, tj. Džonatan Paj. Šteta što lik te mlade kolumbijske opasnice Roksane Bolanjos, koji ima potencijal, ne uspijeva da bude karakterno istančan ni izbliza u onoj mjeri kao glavni akteri špijunske vrtutme. Stvar je vrlo prosta: Kamila Morone nije ni izbliza dobra kao Hidlston; o Loriju da ne pričamo.

E, kada je kolumbijski šef kartela Tedi Dos Santos u pitanju - tu je već druga priča. Likom Dijega Kalve autori serije uspjeli su da podvuku sasvim fin karakterni razvoj i otkriju slojeve ranjivosti jednog davno ostavljenog i zanemarivanog djeteta. Koje se, ipak i naravno, u velikom poslu trgovine svakakvim oružjem i drogom - samo dokazuje, recimo, nekom strašnom tatici. Vidjećete već o čemu se radi.

PATINA ZRELOSTI

Srećom, autori serije sačuvali su i dovoljno starih trikova - i jakih likova koji upadnu usred sezone da spasu stvar. Pa to što je Lori ostao izvršni producent projekta, ali i mnogo više od toga - ima

pokrića. I opet visoko lansira ovaj moderni televizijski fenomen od špijunske priče.

Otrilike na pola puta u igru se ponovo uključuje i Olivija Kolman, čiji lik sada već penzionisane agentice ipak i nažalost do kraja ostaje nerazrađen i nedovoljno istražen... A ključna tema i tiha dvojba gomile sjajnih likova - da li je i u kojoj mjeri borba za pravdu vrijedna rizika i bezbjednosti bližnjih - spašava priču koja konačno djeluje sasvim „lekareovski“. Hidlstonovom Pajnu apsolutno leži ovih deset proteklih godina od prve sezone; Hidlston je sjajan glumac i bez mnogo riječi uspijeva da iznese lika koji je dobio patinu životne zrelosti, ali i umora i

razočaranja koje sa sobom donosi suštinska neostvarenost.

Istovremeno, Tomov lik je po mnogo čemu i dalje enigma - etalon „jakog, visokog, tihog muškarca“ koji je i u prvoj sezoni možda previše dobro izgledao i previše se kul ponašao da bi bio „pravi“ Le Kareov junak. Jer, sjetite se - njegovi špijuni su uvijek i prije svega potpuno istiniti ljudi iz našeg komšiluka.

CIJENA IDEALA

Serija „The Night Manager“ je i u drugoj sezoni sasvim dovoljno svoja i spremna da odigra na dobitnu kartu iz onih neponovljivih šest epizoda. Zato apsolutno za slušuje preporuku - posebno ako

još niste gledali taj BBC biser iz 2016. godine.

Za one koji jesu: ima tu i dalje sasvim dovoljno narativnog „mesa“ da se dobro zabavite špijunskom potjerom mačke i miša; u svijetu televizije - „The Night Manager“ i dalje je klasa za sebe. I, naravno, drugačija je liga od svega što ste gledali u filmovima o Džejsu Bondu.

Ključna preporuka tu bi ipak bila - da vas „The Night Manager“ ove zime natjera da uzmete neku od knjiga Džona Le Kareja. Recimo, sjajnu „The Spy Who Came in from the Cold“ (1963) koja je napravila cijelu revoluciju sa ciničnim, realističnim pogledom na Hladni rat i po kojoj je dvije godine kasnije snimljen nezaboravni film sa **Ričardom Bartonom**. Ili „Tinker Taylor Soldier Spy“ (1974) koja je 2011. dobila sasvim dobru adaptaciju sa velikim **Garijem Oldmanom** u roli Džordža Smajlija.

Najljepši izbor je možda ipak „A Perfect Spy“ (1986) - Le Kareov roman sa najviše autobiografskih, duboko ličnih elemenata. Ako vam je potreban spisak dobrih razloga, boriti se za ideju, ideal, domovinu, bližnje, ili samo za ličnu uvjerenja i malo samopoštovanja... Boljeg špijuna nećete naći ni sa jedne strane Gvozdene zavjese.

Velikan Hju Lori nije prisutan isključivo kao producent

MERCY

BEKMAMBETOV BRANI TEZU DA VJEŠTAČKA INTELIGENCIJA NE MOŽE I

theposterdb.com

Kris Prat nema ni harizme ni širine za vrlo zahtjevnu ulogu

DA SE MJERI SA LJUDSKOM, A SERVIRA TRILER KOJI BI BOLJE NAPISAO CHATGPT

DEPRESIVNO GLAVOBOLJANJE O AI

Piše:
Marija IVANOVIĆ-NIKIČEVIĆ

Dva najiritantnija opšta mjesta u vezi sa narastajućom AI panikom? Prvo se tiče kataklizmičnih predviđanja da će nas pojesti mrak ako nastavimo da je razvijamo, nesvjesni da čačkamo mečku i toga da će nam se dobar sluga vrlo lako premetnuti u zlog gospodara. Drugo je, pak, odgovor na prvo opšte mjesto, a otprilike glasi da nema te vještačke inteligencije koja ikada može zamijeniti čovjeka, naročito u umjetnosti. Jer, sjećate se, AI nema dušu... Nema – još, kao što očigledno nema ni mnogo onih koji kompleksno pristupaju ovoj temi i širokom brisanom prostoru koji ostavlja za raspravu. Režiser **Timur Bekmambetov** definitivno nije jedan od njih u svijetu filma, što je jasno i pokazao saj-faj trilerom „Mercy“. Teško da ima kontradiktornijeg filma koji trenutno možete da pogledate u Sinepleksu s obzirom na to mu autor brani tezu da vještačka inteligencija ne može da se mjeri sa ljudskom, a servira banalštinu koju bi bolje napisao i ChatGPT.

POLICIJSKA DRŽAVA

Radnja se odvija 2029. godine u Los Angelesu, nedugo nakon što je kriminal do te mjere prognizao u američko društvo da je kao ultimativno rješenje za borbu sa ljudskim šljomom nametnut AI sud „Mercy“. Detektiv Kristofer Rejven (**Kris Prat**) jedan je od najzaslužnijih za usvajanje programa kroz koji je već prošlo 18 počinilaca zločina. Nijedan nije uspio da

Teško je logički opravdati masakr nad papirom koji je ovdje napravio Marko van Bel. Scenario u najbolju ruku djeluje kao prvi draft usvojen u fazonu: „Januar je, dobroeto...“

izvuče živu glavu; svakom je AI sutkinja Madoks (**Rebeka Ferguson**) spakovala smrtnu presudu.

I gle čuda, odjednom se u stolici sa smrtnosnom injekcijom pred njom našao baš taj veliki branitelj AI. Problem? Pa, detektiv Rejven uopšte se ne sjeća da je presudio sopstvenoj supruzi Nikol (**Anabel Volis**). Da, bio je pijan; da, jeste se posvađao sa njom; da, nije im brak već duže vrijeme bio u najboljem izdanju, ponajviše zbog njegove borbe sa zavisnošću, ali i vrlo simptomatičnog problema sa kontrolom bijesa. Pa ipak, Rejven tvrdi da je nikada ne bi povrijedio. I sada ima svega 90 minuta da smisli odbranu pred sutkinjom Madoks. Pretpostavke nevinosti, naravno, nema – jer tako su stvari postavljene u policijskoj državi i pred AI sudom.

Sutkinja Madoks ima pristup svakom telefonu, kameri i uređaju, tj. svim podacima s „oblaka“ na koji su zakačeni svi Amerikanci. Njima može da pristupi i Rejven ne bi li uspio da pronađe dokaze, tj. suve činjenice koji mogu da promijene tok suđenja. To i pokušava, prvo kontaktirajući kćerku Brit (**Kajli Rodžers**) i prijatelja i AA sponzora Roba (**Kris Salivan**, sunce Tobi iz „This Is Us“), pa onda i posjećujući mjesto zločina kroz kameru svoje detektivske partnerke Džak (**Kali Rejs**).

Na početku sve ide ka „piši propalo“, a onda se situacija naprasno mijenja. Dok sutkinja Madoks mlati o činjenicama, Rejven prati svoje instinkte, polako dolazeći do tragova do kojih nikada ne bi stigao da je, kao AI, razmišljao isključivo u fazonu „2+2=4“. Kakav kliše, kakvo opšte mjesto u bilo kojem razgovoru, filmu i priči o ljudskoj i vještačkoj inteligenciji...

FAŠISTIČKI ENTITET

Tema je odlična, vrlo aktuelna i važna – ne samo zbog uspona AI, nego i opšteg stanja u Sjedinjenim Američkim Državama, te **Trampovim** pipcima koji „najveću demokratiju na svijetu“ otvoreno i bezobzirno premeću u privatnu, samim tim i policijsku državu. Nijesmo ni mi, ni mnoge druge zemlje, mnogo bolji, da se razumijemo, samo na sreću ili nesreću nemamo dovoljno uticaja da do te mjere maltretiramo druge. Sve je to, pak, gorivo koje pojačava potencijal filma „Mercy“, pa i čini njegov sunovrat još gorim nego što možda realno jeste. Uglavnom, na odličnu temu odgovoreno je očajnom razradom prvenstveno u sektoru pisanja. Nije da je **Marko van Bel** („Arthur&Merlin“, 2015) scenarista sa bogzna kakvim pedigreeom, ali opet... Teško je logički opravdati masakr nad papirom koji je napravio u „Mercy“. Skript u najbolju ruku

djeluje kao prvi draft usvojen u fazonu: „Januar je, dobroeto...“ Perfektan primjer januarskog kino-škarta, čista glavobolja i smor – to je „Mercy“ od prvog do posljednjeg minuta. U filmu se sve vrijeme jaše opšte mjesto da AI nikako ne može da sudi jer nema instinkte i sposobnost da saosjeti kao čovjek. Moralne i etičke dileme nisu ni dotaknute; čak je i logika u ovom filmu uzela godišnji odmor. Nikakvog smisla nema koncept suđenja i odbrane – ni glavnog lika ni „autoriteta“ očigledno fašističkog AI entiteta u ulozi sudijske.

Važna tema ne da nije produbljena ni na koji način, nego je ovo film koji više ne kaže nego što zaista kaže o tehnologiji. Ma, samo malo neozbiljniji da je bio, izvjesno je da bi „Mercy“ više ličio na parodiju nego na saj-faj triler.

Tragično loši scenario dodatno potkopava i sad već prepoznatljivi stil režisera koji je, mimo „Abraham Lincoln: Vampire Hunter“ (2012), najpoznatiji po screenlife filmovima poput „Unfrended“ (2015), „Searching“ (2018) i „Profile“ (2018), pa i „War of the Worlds“ (2025). U tim filmovima, u kojima se radnja odmotava skoro isključivo na ekranima različitih uređaja, Bekmambetov je i te kako znao kako da potjera suspens u galop i kaže nešto jezivo važno o našoj vezi sa tehnologijom. No, taj stil izaziva potpuno suprotan efekat u „Mercy“, naročito ako ga gledate u 3D formatu.

Veći dio radnje odvija se u sobi u kojoj je naš nesrećni detektiv zarobljen s AI sutkinjom Madoks, te svodi na prezentaciju

Talenat Rebeke Ferguson protraćen na stereotipnu AI sutkinju

dokaza na ekranu. To znači da vam se pred očima sve vrijeme vrti milion prozora i prozorčića – od FaceTime poziva, do snimaka nadzornih, telefonskih i inih kamera. I dok je u prethodnim screenlife filmovima uspijevao da pronađe način da prevaziđe limite i nadmudri zamke formata, režiser ovdje bira prvoloptaška rješenja. Tolikom se brzinom ekranu guraju i furaju u lica gledalaca, da postaju dezorijentisani.

Dezorijentacija i jeste bila režiserov cilj, tj. legitiman način da se gledaoci smjeste u Rejvenove cipele i iskuse njegovu sludnost, očaj i paniku na sopstvenoj koži. No, kako se unijeti u bilo čiju dramu dok ti hiperbrzi zumovi sve vrijeme blicaju, sijevaju i pljaskaju te po licu? Kako se zainteresovati za detektivsku istragu i provaljivanje identiteta ubice kada nemate više od sekundu ili dvije da razmislite o prezentovanim dokazima? I kako se prepustiti „adrenalinu“ kada ono što gledate na ekranu mnogo više liči na skup brzopoteznih skrinsejvera – nego na film?

Namjera je jedna, praksa sasvim druga stvar. U realnosti, taj pristup ne samo što ne radi, nego pravi kontraefekat. Samo vas odbija od priče i sprečava da se povežete sa glavnim likom. Povezivanju, nažalost, ne doprinose ni glumci. Glavni junak

od starta je postavljen tako da bude nedopadljiv, ali glumac veće harizme, širine i umijeća znao bi kako da učini da ipak navijate za njega. Sa Pratom, koji mimo franšize „The Guardians of the Galaxy“ nije uradio ništa zbog čega bi trebalo da bude na „A“ listi, detektiv Rejven od starta nema šansu. Baš vas zabolje što će biti sa njim – i zbog manjka harizme i zbog predvidljivosti režije i scenarija. A predvidljivost je, to barem svi znamo, najveći smrtni grijeh koji može da se poćini u trileru...

DISTOPIJA KUĆI

Treba li podsjećati da je Rebecka Ferguson jedna od najvećih u svojoj generaciji, te da je savršen kasting izbor za ulogu poput AI sutkinje Madoks? Nažalost, snaga njene igre uopšte se ne osjeća; glumica i po miniranu je u svakom kadru. Umjesto da joj otvori prostor da zaintrigira i zavede kao entitet koji bi možda mogao da nam spašava, a možda i da skida glave – režiser i scenarista poklopili su svaku šansu da njenom izvedbom začine „Mercy“.

Kris Sullivan, pak, znakovit je izbor od starta; njegov lik ciljano je uručen glumcu u kojeg su milioni zavoljeli u seriji „This Is Us“. Da ne zalazimo u spoiler zonu, dovoljno je reći da taj obrt za koji je vezan donekle i

radi, ali otkriće dolazi odveć kasno da bi moglo da spasi film od propasti. Ostali glumci bliže su Pratu nego Sullivanu i Ferguson, pa svi skupa grade neubjedljiv, eto, u najbolju ruku okej, pristojan dojam.

U filmu u kojem je sve postavljeno usiljeno i površno, čak je i Ferguson svedena na puki skrinsejver. Zbog toga „Mercy“, uprkos tome što zagovara tezu da vještačka inteligencija nikada ne bi mogla da sudi i presuđuje, djeluje kao reklama za AI. Kako? Lako – zato što bi ga i ChatGPT bolje napisao i režirao, pa i odglumio. Budite sigurni da bi bolje od Prata. Doduše, i neke komode i frižideri su sposobniji da probude raskošnije emocije od njega... Dok glavobolja o AI zamkama, „Mercy“ postaje velika glavobolja i depresivni čorak režisera čija antipolićijska i antitehnološka teza djeluje kao da je pravljen za neku saj-faj akciju s **Arnoldom Švarcenegerom** prije 40 godina. Ovakve distopije samo vas podsjetu da je realnost trenutno mnogo strašnija, pa i razljute zbog toga što se njihove paralele s onim što svijet trenutno živi – skoro uopšte ne vide i ne osjećaju. Znaite ono: „Mama, ja bih da mi kupiš ovu distopiju. – Ne, ne, imamo distopiju kući.“ A kući vas čeka „Mercy“...

DUST BUNNY

OSVJ

Piše:
Marko STOJILJKOVIĆ

Znate ono kad ste bili mali: zaspate, usnate lucidni košmar koji se čini sasvim stvarnim, pošteno se isprepadate, pa se probudite u svom krevetu i u normalnoj, očekivanoj situaciji, ali ste još pod utiskom. Toliko jakim, da ste čvrsto uvereni da je bolje da nikada više ne zaspate, ili da potražite nekoga, mamu ili tatu, da vam „čuva strah“ i zaštiti vas od monstuma ispod vašeg kreveta, sa tavana, iz ormara ili podruma. Moderni roditelji se često neće ni usprotiviti hirovima i fantazijama svoje dece, a roditelji „starog kova“ će ih samo „ohladi“ autoritativno izrečenom tvrdnjom da monstumi ispod kreveta ne postoje.

U filmskom prvcu televizijskog producenta, scenariste i kreatora **Brajana Fulera** („Hannibal“, „American Gods“, „Star Trek: Voyager“), devojčica Aurora (**Sofi Sloun**) taj isti štos pokušava da proda svojim roditeljima. Oni je obzirno, ali ipak čvrsto uveravaju da monstumi ne postoje i da je dovoljno velika da spava sama i pri tome ne sisa prst.

ZMAJ I UBICA

Naša junakinja je, međutim, uverena u svoju istinu, a postaće još uverenija kada se jednog jutra probudi u rasturenom stanu u kojem od roditelja nema ni traga ni glasa. Zbog toga Aurora i traži pomoć od komšije iz stana 5B (**Mads Mikelsen**) za kojeg je uverena da je ubica monstuma. Sopstvenim očima videla je kako je u Kineskoj četvrti rasporeio zmaja kao ribu.

E sad, stranac iz stana 5B nije nikakav ubica monstuma, niti je ono bio pravi zmaj. U pitanju je bio kineski zmaj u kojem se skrivala grupa ljudi, njegovih meta, što njega čini plaćenim ubicom. Zapravo, on je uveren da je sudbina „Errorinih“ (kako je on zove jer

FULEROVA NEOBIČNA ŽANROVSKA MUČKALICA SA MAD SOM MIKELSENOM

EŽAVAJUĆA INJEKCIJA NOSTALGIJE

Najupadljiviji aspekt filma je stil u kojem se simetrije Vesa Andersona spajaju sa živim bojama Žan-Pjera Ženea i Marka Karoa, uz malo stripovske stilizacije na tragu franšize „John Wick“ i pokušaja kanalisanja epskog ludila Terija Gilijama

imdb.com

Mads Mikelsen odlično kanališe komičnu roditeljsku zabrinutost

je, hm, stranac) roditelja bila namenjena upravo njemu. Ali kako to saopštiti detetu, a ne odati svoj kriminalni identitet?

Da stvar postane još komplikovanija, deo priče je, dakle, i mafija koja konstantno šalje nove „ture“ ubica (jednu od njih predvodi **Dejvid Dastmalčijan**), a i tip iz stana 5B ima šeficu Lavern (**Sigurni Viver**) koja ga savetuje da napusti grad i prepusti devojčicu svojoj sudbini, da ne bi ona morala da se pozabavi tim „repovima koji se vuku“.

Usput, Aurora je usvojena kći, a sve njene „prethodne roditelje“ zadesila je slična sudbina, pa socijalna radnica Brenda (**Šejla Atim**) koja se bavi njenim sluča-

jem zapravo radi za FBI jer sumnja na nešto čudno. A možda, samo možda, devojčica ne deli sa svetom svoju bujnu maštu kada priča o monstrumu, već se tu radi o jednoj sasvim drugoj emocionalnoj reakciji...

STARIJE GENERACIJE

Delom film-slikovnica sa naivno-strašnom pričom za laku noć, delom akciona avantura, delom komedija, delom horor i delom film za celu porodicu, „Dust Bunny“ je za današnje pojmove prilično čudna zverka za koju nije sasvim jasno kojoj bi se to publici najpre obraćala. Ali nekada, osamdesetih i devedesetih godina prošlog veka kada je

potpisnik ovih redova bio klinac, ovakvih filmova bilo je mnogo. Proizvodili su se gotovo serijski: „Gremlins“, „The Goonies“, „Ghostbusters“, „Indiana Jones“ i štošta. U njima se nasilje češće sugerisalo nego što se prikazivalo; bilo je plesa po rubu, ponekad i preko ivice straha, pa su ondašnjim klincima ovi filmovi poslužili kao ulaznica u svet ozbiljnijih i „čistijih“ žanrova – i oni ih i dan-danas smatraju kulturnim. Eh, lako je bilo nas, nekadašnje klince pridobiti i ubediti nas u vrednost ne samo nekog pojedinačnog naslova, nego i filma kao umetnosti i zabave. Današnji klinci ne samo da imaju sve moguće izvore zabave uparene

sa niti jednim trenutkom zaista slobodnog vremena, dokolice i dosađivanja, već zaista veruju u limite koje im sistem postavlja kako bi ih štiti.

U tom smislu, bilo bi naivno misliti da je TV guru Fuller imao nove generacije na umu kada je osmišljavao dugometražni filmski prvenac. Ne, on je „gađao“ nas, njihove roditelje i našu nostalgiju i to manje ili više direktnim referencama na neke ozbiljnije filmove koje smo kasnije zavoleli, i to vešto zapakovanim u šareni omot onoga što smo voleli kao klinci.

PREPISANI ZAPLET

Najupadljiviji aspekt filma je njegov stil u kojem se simetrije Vesa Andersona spajaju sa živim bojama Žan-Pjera Ženea i Marka Karoa, uz malo stripovske stilizacije sveta na tragu franšize „John Wick“ i pokušaja kanalisanja epskog ludila Terija Gilijama. Zaplet, pak, kao da je prepisan od Besona i filma „Leon: The Professional“ (1994), samo dodatno okrenut u smeru naizgled dečje-naivnog, a zapravo hipster-ski-ironičnog slepstika.

Kao prva zvezda filma, Mikelsen je dobar u balansiranju komične „roditeljske“ zabrinutosti nekoga ko se prvi put susreće s detetom, ali teško da u tome može nadmašiti Žana Renoa, baš kao što je Sofi Sloun dovoljno ubedljiva kao Aurora, ali ipak ne dobacuje do visina mlade Natali Portman.

Nije, dakle, „Dust Bunny“ posve originalan, nema tu čak ni postmodernističkog preslagivanja, ali je makar u moru ozbiljnosti i „metafora za traumu“ sasvim osvežavajuće neozbiljan i razigran, čak i kada smo svesni sa kakvom tačno reakcijom Fuller kalkuliše. Pitanje je samo koliko ćemo se prepustiti, a koliko biti kritični. Jer, istinu govoreći, sada su nam za infuziju nostalgije dostupne i prave, stare stvari.

★★★★★

PONIES + STEAL

EMILIJA KLARK I SOFI TARNER U PRVIM BOMBASTIČNIM TV ULOGAMA

Piše:
Marija IVANOVIĆ-NIKIČEVIĆ

M ožda se nećemo složiti oko kvaliteta, ali hoćemo oko toga da je ep „Game of Thrones“, uprkos očajnom finalu, bio i ostao jedna od najznačajnijih serija u pop kulturi 21. vijeka. Samim tim postao je i neprocjenjiva lansirna rampa za ansambl koji je skoro preko noći doživio planetarnu popularnost. Pa ipak, iako je ekspanzija na malim ekranima bila očekivana, malo je glumaca nakon 20. maja 2019. i okončanja „GOT“ sage nastavilo da niže hitove na televiziji. Pokušaja jeste bilo, ali završavali su ili neslavno ili totalno ispod radara. No, čini se da će se stvar promijeniti baš ove godine, i to ne samo zahvaljujući **Kitu Haringtonu** bez čijeg je upada u „Industry“ ta HBO serija postala nezamisliva.

FEMINISTIČKI MIKS

Iste sedmice na striming servise sletjele su dvije serije u kojima „GOT“ zvijezde imaju bombastične glavne uloge. Za **Emiliju Klark**, rola u Pikokovoj špijunskoj dramediji „Ponies“ ujedno je i prva noseća TV uloga nakon obožavane Deneris Olujrođene, te nekoliko suvoparnih „poljubaca“ sa filmskim romantičnim komedijama.

Za **Sofi Turner**, pak, Amazonov heist triler „Steal“ nije prvi veliki TV ples nakon Sanse Stark i „GOT“, ali jeste najveći od tada. Mimo izvanredne HBO drame „The Staircase“, u kojoj je imala sporednu rolu, niz njenih TV serija (uglavnom u britanskoj produkciji) ostao je neprimijećen. Sa „Steal“ to ne bi trebalo da bude slučaj. I Turner i Klark sa „Ponies“ ovog puta imaju adute koji zaslužuju status striming hita. Da krenemo od žanrovski interesantnijeg projekta: radnja osmodjelne prve sezone serije „Ponies“ (epizode 45-50 min) odvija se krajem sedamdesetih godina prošlog vijeka u Moskvi, za vrijeme Hladnog rata. Pa ipak, nije tipični hladnoratovski triler koji je posljednjih godina postao zaseban TV podžanr. Za to su se pobrinuli **Suzan Fogel** i **Dejvid Ajzerson** - kreatorski duo sjajne a vrlo potcijenjene filmske

U KLINČU SA PLJAČKAŠIMA I SOVJETSKIM ŠPIJUNIMA

U Amazonovom trileru „Steal“ nema viškova i praznog hoda; priča teče vrlo brzo i glatko - i cilja direktno na glavnu arteriju kapitalizma. Za urnebes je, pak, zadužena Pikokova dramedija „Ponies“ u kojoj Klark dokazuje da su ona i njene obrve - stvorene za sitkom

špijunske dramedije „The Spy Who Dumped Me“ (2018).

Još ako ste gledali supersimpatičnu *coming of age* komediju „Booksmart“ (2019) **Olivije Vajld**, čiji je scenario pisala Fogel... Onda otprilike znate što od „Ponies“ možete da očekujete. Feministički orjentisan miks komedije i drame poput „Minx“? Svakako. No, napeti hladnoratovski triler u fazonu, a kamoli i rangu sa „The Americans“ - to makar znate da ne možete dobiti. Niti bi trebalo da ga očekujete. „Ponies“ se, dakle, tiče Hladnog rata i tenzičnog svijeta u kojem se Ameri i Sovjeti neprekidno utrkuju u otkrivanju „krtica“ u svojim redovima dok paralelno među neprijatelje podmeću svoje. Ipak, Pikokov najsvježiji špijunski adut više je dramedija nego triler - i to sa *gal-pal* predznakom. To znači da istorijske činjenice i mehanizmi hladnoratovskog špijuniranja uopšte

nijesu najvažnija stvar u fokusu kreatora. Fogel i Ajzersona mnogo više zanimaju dvije žene, njihovi identiteti i prijateljstvo uklješteno u centru špijunske zbilje. Hladni rat samo je kulisa iza koje otkrivamo njihove snove, želje, nadanja i zajedničku bliskost.

SRCE NA REVERU

Beatris „Bi“ Grant (Klark) i Tvajla Hasbek (**Hejli Lu Ričardson**, najpoznatija po drugoj sezoni antologije „The White Lotus“ i rom-komu „The Edge of Seventeen“ [2016] **Keli Fremon Krejg**) obrele su se u Moskvi zbog muževa. Za ostatak svijeta, Kris (**Luis Bojer**) i Tom (**Džon Makmilan**) su atašei u američkoj ambasadi. No, njihove supruge znaju da su udate za visokorangirane CIA agente sa važnim sovjetskim zadatkom. Detalji u vezi sa njihovom misijom ipak im nijesu poznati, pa

doživljavaju poveći šok nakon što im priđe Dejn Volter (pristojni **Edrijen Lester**), šef CIA ispostave u Moskvi, i saopšti im - da su Kris i Tom poginuli. Tijela ne mogu da vide, niti da saznaju što se tačno dogodilo. Sve što se od Bi i Tvajle očekuje jeste da pokupe prnje, ukrcaju se na prvi avion i vrate u Sjedinjene Države. No, ni jednoj ni drugoj ne pada na pamet da sjede kući i nastave život kao da se ništa nije dogodilo. I tu stvar počinje da se lomi...

Nakon što novopečene udovice ubijede šefa Dejna da bi CIA profitirala angažujući ih da špijuniraju Sovjete, prelazimo na teren komedije čiji su glavni pokretački motori njihova potpuna nesposobnost, nespremnost i neopremljenost za novi posao, te sudar njihovih totalno suprotnih karaktera.

Bi je radila u ambasadi kao sekretarica, vrlo je obrazovana,

OGAMA NAKON DENERIS TARGERIJEN I SANSE STARK U EPU „GAME OF THRONES“

theposterdb.com

Emilija Klark sa Hejli Lu Ričardson u gal-pal dramediji „Ponies“

tečno govori ruski, a pritom je i štreberka koja voli da obavi svaki posao kako valja i treba. Nije zgoreg i to što je slatka i dopadljiva, pa ima prolaz i do najvećih mrguda u prostoriji. Bio to CIA šef ili smrtonosni KGB agent Andrej Vasiljev (izuzetni **Artjom Gilc**, najšmekerskije otкровенje cijele serije) sa kojim joj se ubrzo ukršta put.

Tvajla je, pak, potpuna suprotnost. Buntovna, ishitrena, ekscentrična, oštra na jeziku, sa mislima uvijek negdje drugdje, pa stoga i sklona improvizaciji. Sa Bi ne dijeli čak ni isti odnos prema gubitku muža, jer njen odnos sa Tomom bio je vrlo komplikovan. Voljela ga je, da – ali je i nešto krila od njega. I nije uspjela da se pronađe u novom zajedničkom početku u Moskvi, ma koliko pokušavala da pristane na ulogu koja joj je uručena. No, pokazaće se da ni Kris nije bio takav kakvim se pred volje-

nom Bi predstavljao, pa će obje biti dodatno povrijeđene i svaka će se na svoj način osjećati nevoljeno, odbačeno i nepotpuno. I to će čas jačati, čas slabiti njihovo prijateljstvo, kao i tu veliku igru mačke i miša američkih i sovjetskih špijuna u doba najhladnijeg od svih ratova... Na radost publike željne stilizovanih trilera i *gal-pal* dramedija što srce nose na reveru!

PLATA ZA OBRVE

Negdje na početku serije, neko će reći za Bi i Tvajlu da zajedno mogu da sačine jednog sjajnog agenta, a zasebno su... Pa, realno, potpuna rasula. Slično se, pak, može reći i za „Ponies“, čiji kreatorski duo na početku ima problema da vam proda svoj neobični miks komedije i drame u špijunskom ambijentu. I priči i glumicama i cjelokupnom okruženju u kojem se kreću – potrebno je vrijeme da proradi.

Sofi Turner u epicentru otimačine u Amazonovom trileru „Steal“

U startu se čini da kreatori neće uspjeti da pronađu pravu mjeru između luckastog i ozbiljnog, te da „Ponies“ učine i zabavnom trkom između američkih i sovjetskih agenata, i dirljivom meditacijom o životu poslije gubitka za dvije žene čiji su identiteti skoro u potpunosti definisani muško-centričnim okruženjem. Tempo je poprilično čudan; skače se od mjesta do mjesta i od osobe do osobe bez nekog naizgled promišljenijeg plana i programa, a i Ričardson više smeta nego što pojačava hemiju sa Klark. Štoviše, njena Tvajla većinu vremena izgleda kao malo slađa i mlađa kopija **Nataše Lion** u „Poker Face“.

Emiliji uloga ide mnogo bolje, ali nije da ni ona nema problema na početku. Časna pionirska, do te mjere obje forsiraju panični izgled osoba koje veze nemaju što rade, da vam se čini da su svi ti preiskusni špijuni koji ih okru-

žuju – potpuni slijepci i budale. Klark je posebna priča i s onim facijalnim kerefekama koje bi „ubile“ za sitkom – i obrvama koje zaslužuju zasebnu platu. Ljudi moji, kakvu je samo gimnastiku odradila sa njima...

Na koncu, kada se malo naviknete na njene manirizme i način na koji dočarava Tvajline nesigurnosti i lomove – kliknu i lik, i gluma i zajednička hemija. Tada postane lakše i zanemariti poprstačen, totalno površan američki ugao gledanja na Sovjete, te niz stereotipa u vezi sa „crvenim karakondžulama“ iza „gvozdenih zavjese“. Jasno je da „Ponies“ neće završiti u istorijskim čitankama, ali nećete sa tim imati nikakav problem nakon što se opustite, prihvatite da njeni kreatori to nijesu ni željeli – i počnete da uživete u vožnji.

Ta vožnja ima predvidljivih momenata i praznog hoda, ali i gomilu urnebesnih, uzbuđli-

theposterdb.com

Artjom Gilc, izuzetan kao smrtonosni KGB agent Andrej Vasiljev

Edrijen Lester, pristojan u ulozi sluđenog CIA šefa u Moskvi

Rej i Šeril, bračni par o kojem ne znate što da mislite

vih, dirljivih, tužnih, radosnih, čak i opasno seksi momenata. „Medene zamke“ i potencijalne „krtice“ su svuda, a *seksipijunaža* začinjena je analognim špijunskim poslasticama poput foto-aparata u kutijama za cigarete, pištoljima u ruževima za usne, pilulama sa cijanidom... Dizajn produkcije, naravno, vrišti: „Sedamdeseteeee!“ Od scenografije i kostima (naročito Tvajlinih), i voda može poteći na usta, a poseban užitak i zaje-bantski, buntovnički femi-vajb pojačava *soundtrack* sa hitovima **Dejvida Bouvija, Bilija Džoea**, benda Fleetwood Mac, te Boney M...

Muzika i estetika totalno idu uz karaktere glavnih junakinja i luckastu premisu koja vam je u startu mogla djelovati čak i tupavo. Jer, bože moj, zar bi Sovjeti mogli posumnjati da bilo koja žena može da se bavi špijunažom; to je u njihovoj (ne) kulturi potpuno neprihvatljivo. Da, dok se ne ispostavi da i nosioci baklje „crvenog terora“ misle isto za Amere...

PITKA VOŽNJA

Veliki obrt u finalu u tom smislu potpuno ide uz glavni koncept serije i tu ideju da žene u špijunskom svijetu mogu biti samo „ponies“ („persons of no interest“), ako već nijesu prostitutke, supruge, ljubavnice ili starice s opasnom ideološkom agendom.

Kad smo već kod njih, valja pomenuti da seriji sjajan doprinos daje i iskusna **Harijet Volter** u ulozi Bijine babe Manje, ali i **Vik Mikejlis** koja ljubomoriše nad svim drugim ženama u američkoj ambasadi, ne samo zbog papučara od muža Reja (**Nikolas Podani**)... O njihovom braku baš nećete znati što da mislite, ali neke stvari će vam postati jasnije pri kraju prve sezone. I sigurno ćete poželjeti da vidite što će im se dalje događati, te kako će proći i ostatak ekipe, od naše dvije prijateljice u nevolji, preko američkih špijunskih kapitalaca, do KGB uzdanica poput Andreja Vasiljeva i Saše Ševčenka (**Petro Ninovski**).

Bitno je da jedno zapamtite: ako budete krenuli da tražite greške i zakerate oko istorijskih činjenica, imaćete posla. Ipak, nije

to poenta. „Ponies“ je posebno TV iskustvo upravo zbog toga što ne ide na preciznost, nego na laganu, pitku i zabavnu vožnju koja katkad skrene ka vrlo neugodnim identitetskim istinama.

Nije **Le Kare**, ali još jedna serija na tom tragu nije nam ni potrebna. U „Ponies“, radnju ćete možda i zaboraviti, ali Bi i Tvajlu (i njihove kostime!) nećete sigurno. Zbog toga ćete se i radovati drugoj sezoni.

BEZ RADOSTI

Amazonov „Steal“ znatno je drugačija zvjerka; nema mnogo pozitivnih vibracija i životne radosti u pljačkaškom trileru **Sotirisa Nikitasa**. Zapravo, u šestodjelnoj seriji (ep. 50 min) sa Sofi Turner ne događa se gotovo ništa lijepo, pogotovo ne na dan pljačke u kompaniji za upravljanje penzijama „Lochmill Capital“.

Zara Dun (Turner) svakako nije navikla na lijepe stvari u životu, ali to jutro počelo joj je lošije nego inače. Prvo je krenuo mamurluk poslije burne noći, pa krv iz nosa, pa previše entuzijastična nova pripravnica kojoj treba da pokaže kako posao funkcionise...

- Ovdje je svaki dan isti, trik je ne umrijeti od dosade. I, naravno, otkriti gdje se nalaze najbolji keksići.

Kad ono, međutim - u „Lochmill“ upada grupa ljudi u crnom sa puškama. Potrebno im je dvoje zaposlenih da bi preveslali protokole i prebacili četiri milijarde funti iz brižljivo skupljenih penzionih fondova britanskih građana, pravo na ofšor račune, u „poreski raj“, tako da im niko ne isprati traga. Pogađate, to dvoje nesretnika pronalaze baš u Zarinom sektoru...

Dok naša glavna junakinja donekle uspijeva da sačuva prisebnost dok je jezivo kalkulirani, inteligentni i očigledno vrlo informisani vođa pljačkaškog tima (**Džonatan Slinger**) drži na nišanu - njen kolega Luk (**Arči Medekve** iz filma „Gran Turismo“ [2023] **Nila Blomkampa**) doživljava nervni slom. Zara uspijeva da obavi transakciju, povrijeđenih ima ali niko nije ubijen, pljačkaši se povlače... ali to je samo po-

četak. Vrata pakla su otvorena, a iz njih kulja milion demona. I svaki ima samo jedan cilj – da prigrabi lovu.

TOKSIČNA MAJKA

Već u finišu oktanske prve epizode biće vam jasno da je posao očigledno obavljen insajderski, te da je u pljačku upletena i Zara. Ipak, dok se širi mreža osumnjičenih saradnika, saspens ne prestaje da raste. Redaju se nova pitanja, u istragu se uključuje i M15, a čini se da ni pljačkaši nemaju odgovor na najvažnije – ko je naručio transakciju? Što je cilj pljačke? I može li biti da će se „Lochmill“ slučaj odraziti na cijelu ekonomiju – ne samo britansku?

U središtu cijele frke je Zara, čije radno mjesto nije ni potpuno nebitno, ni previše bitno. U nastavku serije otkrivamo njen bekgraund, radničko porijeklo, mukotrpan rad i želju da napreduje u firmi u kojoj je zaglavila na mrtvoj, birokratskoj poziciji... a kao hajlajt nameću se minijturni segmenti epizoda posvećenih njenom odnosu sa toksičnom majkom Hejli (Anastasija Hil), teškom zavisnicom od alkohola. Da Amazon napravi *spin off* posvećen isključivo njima dvijema, vjerujte, rado bismo ga pogledali. Zara je, dakle, vrlo inteligentna i vrijedna, ali i debelo frustrirana, što je opasna kombinacija, najčešće i recept za katastrofu. Njen POV zapravo je i naš – jer i realni svijet funkcioniše po pravilima koja biraju bogati i privilegovani. Ili, kao što kažu u seriji: „Milion umiru od gladi, a ljudi koji upravljaju svijetom prelijeću preko zapaljenih šuma privatnim avionima.“

Buka i bijes, te veliki srednji prst uperen u lice bogataša – to je „Steal“ od prve do posljednje epizode. I ne samo prema njima, nego i prema običnom življu koje se toliko uvalilo u blato ekstremnog kapitalizma, da bi bilo spremno na sve da zgrne lovu i obezbijedi sebi život koji misli da zaslužuje.

Glavne poruke serije i cijela ta ekstremno nasilna trka pacova sa četiri milijarde funti u igri – uronjeni su u teški nihilizam. Skoro da nema niti jedne osobe koja uspijeva da sačuva trunku obraza; malo ko ne povileni kad

mu se napokon otvori prilika da se obogati. I ne, nije uopšte nova ta poruka da je novac zapravo izvor svakog zla, ali ovdje je spakovana tehnički besprekorno. „Steal“ je u tom smislu oldskul triler u kojem glavni junaci funkcionišu kao psi satjerani u čošak: u ovom svijetu za preživljavanje je potrebno nešto važnije od novca, moći, statusa i privilegija. To su ulični instinkti i pamet, tj. nešto što se ne može kupiti, a samim tim – ni ukrasti. Ili jesi ili nisi takav. Zbog toga se kao jedna od glavnih mana nameće upravo ta nemogućnost potpunog povezivanja sa Zarinim likom. Djevojka za koju bismo morali da navijamo prema nepisanom pravilu (jer ona je praktično – mi) ostaje nedorečena, nedovršena. Nešto joj opasno fali za pravu, istinsku „pobjedu“ nad gledaocima.

DIO KATASTROFE

Sofi Turner je tu najmanji problem – i mnogo je bolji i inspirativniji izbor za glavnu junakinju nego što je to, recimo, Medekve za Luka ili **Džejkob Forčun-Lojd** („Wolf Hall“, „Medici“, „The Great“, „The Queen’s Gambit“) za Risa Kovačija, poštenog detektiva čiju istragu remeti kompromitujuća tajna. Ni jedan ni drugi nemaju prijedlog potrebnu prezentnost na ekranu za vrlo zahtjevne uloge u igri u kojoj nikada do kraja ne bi trebalo da budete sigurni ko bi mogao da preleti – i na koju stranu.

Opet, male su to mane spram šire slike i ideološke pozicije koju zastupa kreator serije. „Steal“ nema viškova i praznog hoda; teče vrlo brzo i glatko – i cilja direktno na vrat i glavnu arteriju kapitalizma. Zbog toga je i idealna za gledaoce željne mračnih a vrlo realističnih priča o katastrofalnom finansijskom sistemu čiji smo svi dio – htjeli to ili ne. I izvjesno je da ga ničim ne možemo poljuljati, ali ništa nam drugo ne preostaje osim da pokušamo. Ako to mišljenje dijelite obavezno pogledajte ovu seriju. I pokupite nauspud poneku lekciju od lika **Endruea Kodžija** („Warrior“, „Gangs of London“). E, on je u „Steal“ možda i najveća poslastica...

★★★★★

Džejkob Forčun-Lojd neinspirativan izbor za poročinog detektiva

Arči Medekve zadužen za paniku nakon zločina koji polazi po zlu

Džonatan Slinger jezivo kalkulisan predvodnik finansijske prevare

THE BEAUTY

BIZARNI BODY HOROR EKSTRAVAGANTNOG RAJANA MARFIJA

OGLEDALCE, OGLEDAL NAJTOKSIČNIJI NA SVI

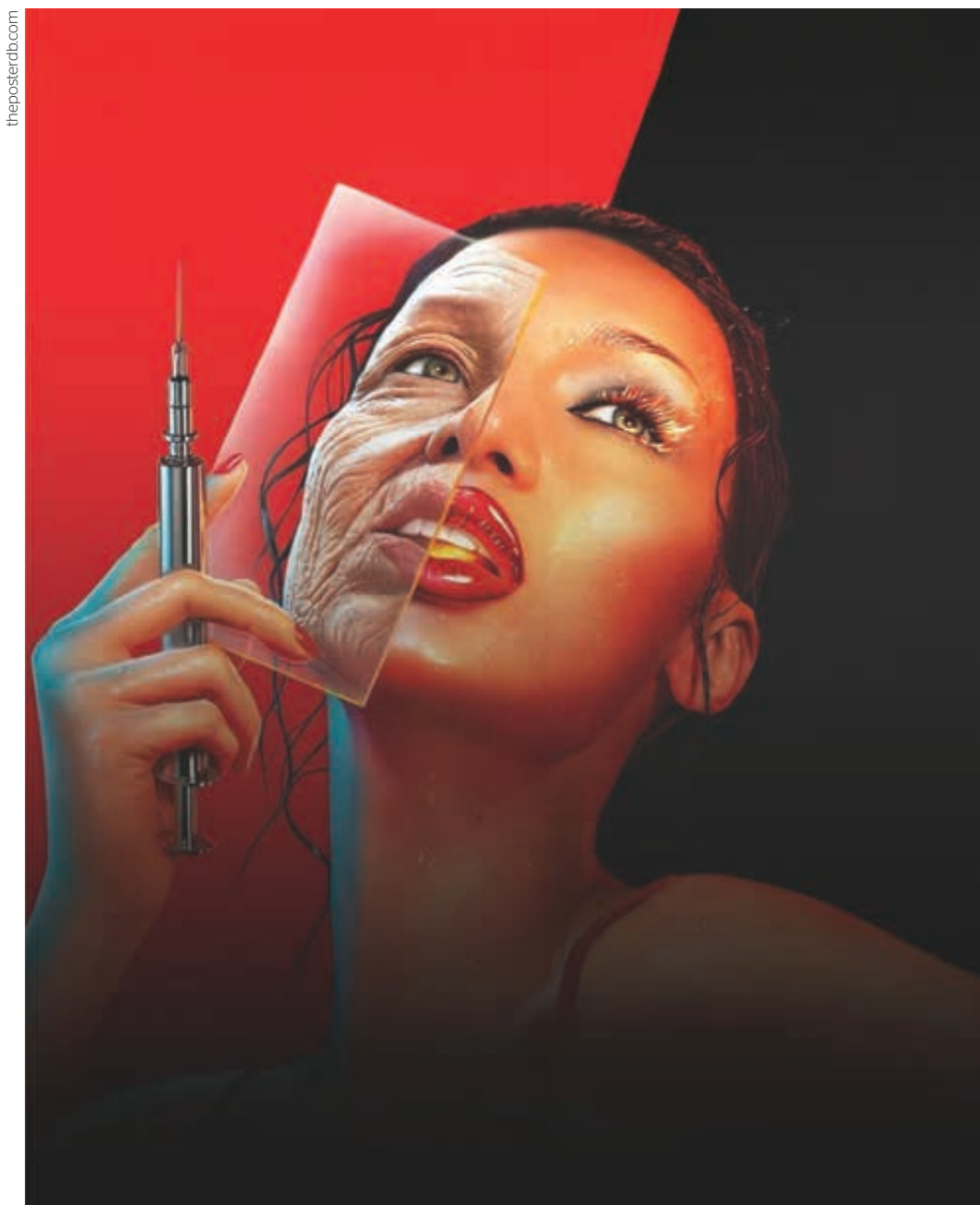
Svaka ljepota ovdje je nestabilna i može da izgori u bilo kojem trenutku. I svaka epizoda nalik je „kinder“ jajetu – nekad izvučete zanimljivu, nekad kičastu, a ponekad i bezveznu igračkicu

Piše:
Davor PAVLOVIĆ

Dobro došli u novu seriju **Rajana Marfija** – to je rečenica koju čujemo makar dva-triputa godišnje, s obzirom na to koliko je plodan njegov opus. Znae već o čemu nam je sve pričao jedan od najekstravagantnijih TV kreatora; dotakao je sve i svašta – od srednjoškolskih snova, preko holivudskih, sportskih i ljubavnih mitova, do serijskih ubica i marginalizovanih zajednica... No, sada je na red došlo nešto potpuno drugačije.

SEKS I AKCIJA

U novoj seriji „The Beauty“, koju je kreirao za FX i Disney+ sa **Metom Hodžsonom**, Marfi se prepustio blještavim efektima, melodramatičnim zapletima i bizarnoj mješavini saj-faja, *body* horora, špijunske zagonetke, društvene satire i pandemijskog trilera. Iz svega toga izvukao je kreaciju koja vam se možda neće svidjeti, ali koja vas sigurno neće ostaviti ravnodušnim. Serija „The Beauty“ zasnovana je na istoimenom serijalu stripova **Džeremija Hauna** i **Džejsona A. Harlija**. Tema je, nažalost, vrlo aktualna, jer živimo u paradoksalnom vremenu, gdje s jedne strane vlada uvažavanje svih oblika i veličina tijela, a s druge tehnološki napredak omogućuje optimizaciju fizičkog izgleda preciznije nego ikada. Odatle, između ostalog, i porast opsesivno-kompulsivnih poremećaja, gdje je gubitak težine samo jedan mali korak ka boljem, ljepšem, privlačnijem sebi. Otvaranje serije jedno je od najjačih u istoriji televizije i vrlo uspješno postavlja dalja očekivanja. **Bela Hadid** hoda modnom pistom modnog kreatora **Balensijage** u Parizu. Njenom tijelu očajnički je potrebna voda, pa nasilno napu-

theposterdb.com

Krvavi esej o ljepoti i drugim demonima odmah asocira na film „The Substance“

A NEĆE VAS OSTAVITI RAVNODUŠNIM

CE MOJE, JETU KO JE

šta događaj, krade motor i prelazi grad praćena The Prodigy pjesmom „Firestarter“, da bi na kraju eksplodirala poput bombe.

Nakon toga, svijet visoke mode okreće se naopačke. Međunarodni supermodeli počinju da umiru pod misterioznim i jezivim okolnostima, dok se u radnju uključuje još mnogo likova koji podliježu „ljepoti“, od Džeremija (**Džeremi Poup**), incela koji živi u podrumu i vjeruje da bi svi njegovi problemi bili riješeni kada bi bio mršav i privlačan, preko Bele (**Ema Halin**), nesigurne tinejdžerke koja se osjeća nevidljivo, do Klare (**Rev Jolanda**), transrodne osobe koja traži bržu, jednostavniju i pristupačniju tranziciju. Marfi im svima daje prostor i cijele epizode.

Kada FBI agenti Kuper Madsen (**Evan Pitera**) i Džordan Benet (**Rebeka Hol**) stignu u Pariz kako bi otkrili istinu, otkrivaju postojanje polno prenosivog virusa koji obične ljude pretvara u fizički savršena bića, ali sa zastrašujućim posljedicama. Istraža ih vodi do „Korporacije“ i njenog sumnjivog tehnološkog milijardera Bajrona Forsta (**Ešton Kučer**), koji je potajno stvorio čudotvorni lijek („the beauty shot“) i učiniće sve kako bi zaštitio carstvo. Čak će osloboditi i svog smrtonosnog „Ubicu“ (**Entoni Ramos**) kako bi se zaštitio.

Nema sumnje: ovo je definitivno Rajan Marfi, zagovornik neoprostivog pretjerivanja i korišćenja ekstravagancije kao kreativnog motora. I u seriji „The Beauty“ osjeća se ta njegova neuništiva želja za pomicanjem granica forme, a donekle i sadržaja. Naravno, takav pristup nikoga ne može da ostavi ravnodušnim; „The Beauty“ je serija kao poručena da podijeli publiku. Neko će je isključiti nakon pola epizode, a neko će odgle-

dati svih 11 epizoda (emitovane su četiri) vilice spuštene do poda. Serija direktno dovodi u pitanje samu ideju savršenstva i ismijava savremenu opsesiju idealnom ljepotom, ali ciljano ne zalazeći u dubinu, već potencirajući kičastu farsu. Marfi se zabavlja, napušta sve konvencije i uvodi kontrolisani kaos.

„The Beauty“ obuhvata širok raspon žanrova, od naučne fantastike, preko horora i akcionog filma, do romanse i satire. Čak se i dužina epizoda i formati ne „poklapaju“: neke traju 50 minuta, neke manje od 30; ponekad dobijemo nastavak glavne radnje, a ponekad potpuno novu priču. Tema i žanr su takvi da se poređenje sa filmom „The Substance“ (2024) nameće samo po sebi; svim gledaocima pašće na pamet hit **Korali Farže**. I Marfi i francuska režiserka bave se ljepotom, starenjem i transformacijom tijela, ali dok je ona kroz *body* horor destilovala feministički bijes, ovdje se iskrivljeno ogledalo savremenog društva razbija u paramparčad. Opsjednutost Instagram filterima, sve dostupnija kozmetička hirurgija, wellness industrija teška milijarde i milijarde dolara... Svi ovi kulturološki fenomeni istražuju se kroz prizmu horor žanra.

HIRURŠKI REZOVİ

U pilot epizodi kreatori polako uspostavljaju svijet, likove i pravila narativnog univerzuma, dok u drugoj već serviraju otkrića koja počinju da mijenjaju naše razumijevanje događaja iz uvodnog dijela. Napetost se gradi kombinacijom istraživačkog saspensa i *body* horora, sa sve scenama smrti koje su režirane hirurški precizno, dok ove druge održavaju rastući osjećaj žurbe.

slate.com

Brutalna uvodna sekvenca s eksplozivnom Belom Hadid

Režiser koristi luksuznu fotografiju tipičnu za modne kampanje kako bi stvorio uznemirujući kontrast s elementima horora. Od pariskih ateljea do luksuznih hotelskih apartmana, svaka lokacija puca od raskoši, čineći nasilje koje se tamo odvija još šokantnijim. Ova vizuelna dihotomija postaje ključna stilaska odlika serije. Umjesto da bude suprotno, autori se previše oslanjaju na površnu privlačnost svoje priče, koja često skače između savršenih lokacija za razglednice, dok likovi ostaju pomalo distancirani, a neki i samo grubo skicirani.

Odličan primjer je odnos FBI detektiva Džordana i Kupera: iako je jedan od najzanimljivijih, izvjesno vrijeme blijedi u pozadini. Umjesto da se približe likovima, kreatori stvaraju distancu, pa počinjete da preispitujete zbog čega govore ono što govore i zašto se ponašaju onako kako se ponašaju. Takođe, kvalitet dijaloga prilično oscilira, pa je i prevrtanje očima neizbježno. Teško je drugačije reagovati na rečenice poput: „Imam temperaturu koju samo tvoje dupe može da izliječi“. Nakon eksplozivnog početka, napetost ostaje razočaravajuće ravna. Momenti istinskog uzbuđenja mogu se nabrojati na prste jedne ruke. Za seriju koja ima cilj da zbudi i šokira, ovo je zabrinjavajući zaključak. Međutim, Marfijev najveći problem ostaje to što pokušava svašta odjednom – i policijsku istragu, i horor, i kritiku društva u kojem izgled ima prednost u odnosu na sve ostalo. Umjesto da kombinuje sve ove elemente kako bi pogodio u centar, kreira bizarni žanrovski miks sa vrlo krvavom stranom koja će se nekome svijediti, a nekome ne.

Evan Pitera, Marfijev „kućni“ glumac, u svom je najboljem izdanju: konačno glumi akcionog junaka, bori se i nosi odijelo. Njegov raspon čini lik simpatičnim, a impresionira i u nekoliko scena na francuskom i italijanskom jeziku. Rebeka Hol zadužena je za njegovu partnerku čiji se lik vrti oko iro-

nije da čak i lijepi ljudi imaju nesigurnosti. Istraža ih vodi iz Pariza u Veneciju i Rim, pa u Njujork, a dok sve više tijela eksplodira, tragovi ih vodi bliže istini, tj. zavjeri i obliku društvene kontrole.

FAUSTOVSKI MIT

Istovremeno, nekoliko glumaca u „The Beauty“ otvoreno pretjeruje. Džeremi Poup je najjasniji primjer. Glumac, koji je ujedno i izvršni producent serije, pruža ekstremno pretjeran performans koji, opet, možda i ima smisla u odnosu na ulogu i nabudženi svemir serije. Sa drugim likovima ipak nije takav slučaj.

Entoni Ramos je jeziv kao ubica, a Kučer glumi milijardera koji jako podsjeća na **Elona Masku** (kada bi, pak, pomenuti bio iskreniji o svojim mesijanskim zabludama) dok narkotike tretira kao poslovnu priliku, sredstvo kontrole, način održavanja sistema u kojem je ljepota roba, a roba moć i kojeg karakteriše rečenica „Nama milijarderima nijesu potrebni prijatelji, mi imamo zaposlene.“ **Izabela Roselini**, koja glumi milijardеровu suprugu i uživa u ekstravagantnim kombinacijama, takođe se ističe. Svaka ljepota je nestabilna u seriji „The Beauty“; može da izgori u bilo kojem trenutku i nakon bilo kojeg neočekivanog obrta. I svaka epizoda je poput „kinder“ jajeta – nekad dobijete neku zanimljivu, nekad kičastu, a ponekad i bezveznu igračkicu.

Marfi ovog puta pozajmljuje elemente iz faustovskog mita, podsjeća na AIDS epidemiju, dovodi u pitanje kultove vječne mladosti i ljepote, te osuđuje manipulaciju i slabost. Fascinacija idejama u „The Beauty“ stoji rame uz rame sa frustracijom zbog realizacije, jer su teme mnogo zanimljivije od nje.

Pitanje je hoće li se takav utisak promijeniti u nastavku. U svakom slučaju, sa sedam epizoda do finala, imamo dovoljno razloga da se nadamo da će ostatak biti barem malo bolji i ujednačeniji, ako ne i eksplozivan kao nezaboravna sekvenca iz uvoda serije.

THE MISFITS

JUBILEJ TRAGIČNOG VESTERNA DŽONA

DOSTOJANSTVEN OPRO OD DIVNIH GUBITNIK

Piše:
Stojan STAMENIĆ

Bio sam potpuno siguran, tada na filmskom setu, da za nju više spasa nema. Tako je **Džon Hjuston** opisivao snimanje filma i svaki dan sa **Merilin Monro**; kao cunami od filmskog prokletstva koji je na stvaran život trebalo da se sruši sa cijelog okeana melanholije, tuge i razočaranja... I koji se šest i po decenija prepoznaje samo kao „The Misfits“ („Neprilagođeni“).

SJENKA SMRTI

Samo godinu i po nakon premijernog prikazivanja (31. januar 1961. u Nevadi) Merilin je preminula od predoziranja. Imala je samo 36 godina. Premijera je već bila pod sjenkom tragedije: samo dva dana nakon završenog snimanja, sredinom novembra, **Klark Gejbl** preminuo je od srčanog udara. Film je stigao u američke bioskope 1. februara, na dan kada bi proslavio 60. rođendan...

Za oboje, to će biti posljednji filmovi. I još: **Montgomeri Klift**, treći holivudski titan i velikan tog Hjustonovog flima, do kraja života 1966. glumiće pred kamerama još samo tri puta. Ni šest i po decenija kasnije, „Neprilagođeni“ ne mogu se posmatrati van sjenke i konteksta njihovih smrti.

Toliko hvaljeni scenario „The Misfits“ djelo je velikog pisca i dramaturga **Artura Milera**. Kada je, na 40. Celzijusa i u dubokoj pustinji Nevade, film počeo da se snima – uveliko se raspadao njegov brak sa Monro. Da bi mogla da se smiri i donekle spremi za film, da bi pokušala da se emocionalno makar malo distancira

Samo dva dana nakon završenog snimanja, Gejbl je preminuo od srčanog udara. Samo godinu i po nakon premijere, Monro je preminula od predoziranja. I samo još tri filma nakon ovog snimio je Montgomeri Klift

od svega toga – Merilin je pretjerivala sa lijekovima za smirenje... A kada to nije činila, onda je s alkoholom pretjerivala još više.

Bio sam potpuno siguran, tada na filmskom setu, da za nju više spasa nema. I svakog dana dobijao sam makar neki novi dokaz. Bila je već potpuno nesposobna da sebi pomogne. Ili da pusti nekog drugog da joj pritekne u pomoć. Gledati sve to bilo je... Pa, najmanji problem bilo je to što smo, recimo, morali da prekinemo snimanje dvije sedmice dok je bila u bolnici. Monro je završila u bolnici zbog duboke depresije i letargičnosti. Kada je konačno izašla, neki kadrovi sa njom snimani su s izrazito mekim fokusom, skoro zamagljeni... Toliko su terapije i sva ta nesreća ostavili trag na njenom licu.

Svakog dana bi na zakazano snimanje kasnila ne manje od sat – ako bi se uopšte pojavila. I niko se, ipak, nije žalio. Znali su da je za sve njih viši cilj prije svega to da se snimanje završi. Da su to dužni i njoj i sebi. I da je za Merilin to možda posljednji put.

Plakat filma premijerno prikazanog 31. januara 1961.

Gejbl je jednom rekao nešto u fazonu: „U doba kada sam ja postajao zvijezda, bilo koji glumac bi za ovo bio najuren sa seta, bez izuzetka“. A koliko je tu samo tragedije tek čekalo da se desi... Jer Klark, koji je skoro sve kaskaderske scene i tada zahtijevao sam da odglumi – neće dočekati premijeru.

I nakon 65 godina „The Misfits“ djeluje kao savršena pri-

ča za gorku labudovu pjesmu nekih velikih karijera i života. U filmu, Monro je Rozalin – ona koja u Rino u Nevadi, stiže kako bi okončala dug i težak razvod. I tu nalijeće na starog kaubojca Gejlorda Lenglanda, kojeg savršeno očerupano, neostvarenog i harizmatičnog u svemu tome, glumi Gejbl... Pa se, u gradu rodea, za nju tu desi i susret sa jednim jahačem

A HJUSTONA SA KLARKOM GEJBLOM I MERILIN MONRO

ŠTAJ KA

kojeg glumi, naravno, Montgomeri Klift. I sa novim udvaračem kojeg savršeno ljigavo i nisko igra **Ilaj Volak**, onaj gadni negativac Don Altobelo iz **Kopolinog** „The Godfather Part III“ (1990).

Ipak, suštinski i iz mnogo razloga, u tom filmu za Merilin, za tu Rozalin, može i mora postojati samo Gejblov kauboj Lengland. Jer, vidite, ovo je film o životno neprilagođenim neostvarenjacima. A u takvim ulogama, tada i u smiraj karijere, njih dvoje bili su perfektni. I stari majstor Hjuston znao je koliko savršene i koliko bolno stvarne performanse ima.

DIVLJI MUSTANZI

Cijela se drama, tu u „The Misfits“, dešava oko nekih divljih mustanga i njihovog krda u pustinji. Onaj Volakov udvarač, naravno, želi da te mustange, za rodeo potpuno neprikladne a za cijeli ovaj svijet neprilagođene – pohvata, pa proda za klanicu. Kada to čuje, Rozalin maltene doživljava nervni slom; lako je shvatiti da u tim mustanzima i njihovoj sudbini vidi sebe. Još kada joj bude objašnjeno, da su uzde rodeo jahača tako podešene, da se tokom rodeo spektakla već pripitomljeni konji nasilu propinju... Predstava jednog svijeta koji je pošao po zlu, koji je proklet više i od nje same.

Pa ipak, momenat ultimativne neprilagođenosti u Milero-vom savršenom filmskom tekstu ne tiče se te Rozalin, nego Gejblovog Gejlorda. Kada on, na njen prvi pokušaj i molbu da oslobodi zatočene konje - odbije tu želju ljutito i uvrije-

Klark Gejbl i Merilin Monro savršeni kao neprilagođeni neostvarenjaci

Montgomeri Klift, Hjustonov treći titan na pagru smrti

Režiser sa Volakom na setu u Nevadi

đeno. Jer probala je da ga kupi za novac, a pritom bolje od svih zna da se nikada do tada nije pobunio i za nešto iskreno borio. Niti je za sve te godine proćerdanog života donio odluku i pokazao da se suštinski pita za bilo šta... Da bi tu priliku taj stari kauboj, to ranjeno i pokunjeno dijete - pronašao u ključnoj sceni i pred kraj filma „The Misfits“.

Na samom kraju njih dvoje će se odvesti, zajedno, u noć. I pronaći nešto poput onog mira

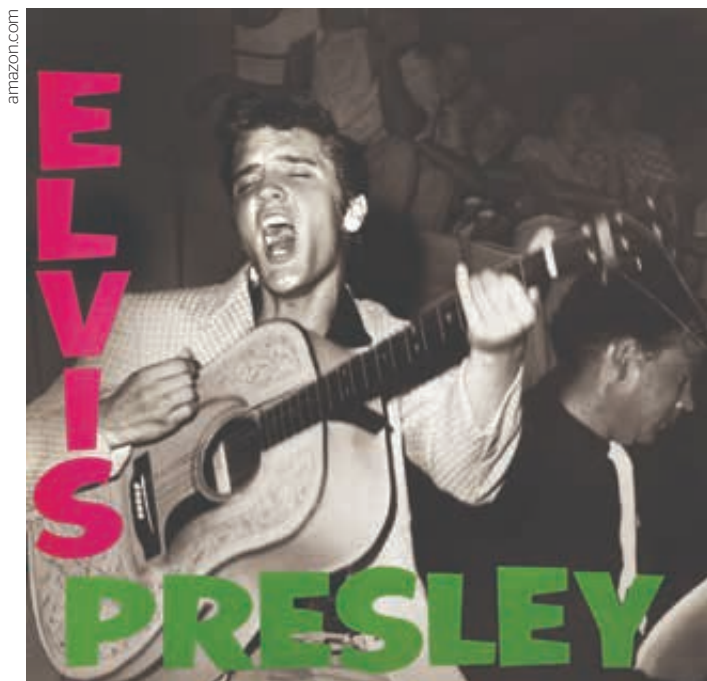
koji strašni i pakleni Voland pronađe za Majstora i Margaritu, pred kraj knjige **Mihaila Bulgakova**. I sada zamislite, u kojoj mjeri je to životno sočno i stvarno, u jednom filmu tako čvrstog, muškog autor-skog stila poput Hjustonovog. I kakve su autoritativne figure u svoj toj dostojanstvenoj neostvarenosti, kakav božanski i glumački Maunt Rašmor u svakom zajedničkom kadru - ti divni gubitnici, Gejbl, Monro i Klift...

Pa nakon šest i po decenija samo možemo znati, da je oreol tragedije mogao biti savršen samo za film poput „The Misfits“. Za zvijezde koje na hollywoodskom nebu nijesu izgubile nimalo sjaja. A da ni kamen, ni trunka prašine nije spala s one silne planine od njihovih likova u filmskoj i životnoj pustinji. Sve dok je neprilagođenih i divljih mustanga, za koje su neki divni neostvarenjaci spremni da založe nešto mnogo divnije i strašnije i od ljubavi, tamo pred kraj filma. ■

ELVIS PRESLEY PRVI ALBUM ROKENROL

PASTUV U PLAVIM ANTILOP

Gdje su drugi bijeli momci pokušavali da upristoje, stišaju ili pripitome tu ludu i uzbuđljivu novu muziku tamnoputih - Elvis je samo usmjeravao, činio ju je svojom

Omot ploče koja je označila zoru rokenrola

Čuvene cipele oko kojih su se fanovi tukli na aukcijama

Piše:
Stojan STAMENIĆ

Bio je taj tamnoputi pilot, pričao je **Džoni Keš** na turneji **Karlu Perkinsu** i mladom **Elvisu Prisliju** mnogo godina nakon rata - koji je svoje vojničke čizme zvao „blue suede shoes“. Plave antilopke. Kao, zbog uroka, da mu ih niko ne nagazi prije odlaska u novi vatreni okršaj sa nacistima. Po drugoj verziji, Perkins je na nekom nastupu ili igranki, takođe negdje na dnu kace skorelog američkog juga, vidio klinca kako pobožno i skoro mahnito skida mrlju sa plavih cipela od antilopa. „Nijesam mogao da vjerujem, u kojoj mjeri je bio spreman da zanemari i zaboravi predivnu curu pored sebe samo zbog tih antilopki“. Karl će prvi objaviti „Blue Suede Shoes“... I biće njegova samo do onog dana dok je ne snimi Elvis Prisli.

BIJELI SAKO

Fotografija objavljena na ploči prije 70 godina sada može da djeluje potpuno banalno: mlađić u bijelom sakou, sa crnom kragnom košulje preko revera, u radosnoj ekstazi praši po akustičnoj gitari. I baš ništa više. E, ta Elvisova fotografija sa razvijenog filma **Reda Robertsona** i sa jednog od ljetnjih nastupa na Floridi... To je sve ono što je zora rokenrola značila svijetu; to je sve što je svijetu značio i mladi Elvis Prisli. Jedna ekstaza i potpuno oslobođenje za koje su dovoljni muzika i ples. Samo rokenrol.

I sve je to pukovnika **Toma Parkera** koštalo svega 40.000 dolara. Istog onog kojeg u rasplešanom filmu „Elvis“ (2022) **Baza Lurmana** glumi **Tom Henks**; istog onog koji će Prislija u posljednjim godinama života, u

tamnici beskrajnih nastupa u kazinima Las Vegasa zatočiti. Taj Tom Parker je u novembru 1955. otkupio ugovor za menadžerisanje Elvisove karijere za tih 40.000. Bio je to iznuđen potez; **Sem Filips** nije bio u situaciji da može da ga odbije. A već je znao šta je tog električnog momka iz Memfisa učinilo posebnim.

Sem je govorio ovako: gdje su drugi bijeli momci pokušavali da upristoje stišaju ili pripitome tu ludu i uzbuđljivu novu muziku tamnoputih - Elvis je samo usmjeravao, činio ju je autentično svojom. I svaka nova pjesma i nastup bili su kao rodeo, a sav taj rokenrol poput divljeg konja koji se pod njim propinje, pa opet... Da je stvarno tako, prije 70 godina kao krunski dokaz stigla je ploča „Elvis Presley“.

Prvi vrhunski menadžerski potez pukovnik Tom Parker napravio je sa produkcijskom kućom „RCA Records“ (sada dio moderne „Sony“ imperije). Tamo su već imali jasan plan: album koji će Elvisovu karijeru lansirati tako što će on da snimi obradu Perkinsove „Blue Suede Shoes“.

Suštinski, momak je već imao žestoki hit, singl „Heartbreak Hotel“. Ipak, morali su da potvrde da to nije padalica koja će se pamtili samo tog jednog muzičkog ljeta. Karl Perkins? Makar je dobio autorska prava i žestoku zaradu od prodaje pjesme koja će Elvisov album otvoriti. Makar neka utjeha za tipa koji neće biti ni izbliza tako velika zvijezda.

Najjače od svega? Taj prvi Elvisov album bio je skup vrlo popularnih obrada. Treća pjesma „I Got a Woman“? Pa, r'n'b i sol poslastica iz radionice **Reja Čarlsa**. „Just Because“ na kraju „A“ strane albuma? Hit bra-

PUKONE OBJAVLJEN PRIJE SEDAM DECENIJA

PKAMA

će **Šelton** još sa početka tridesetih...

Naravno, „B“ stranu otvara ni manje ni više nego „Tutti Frutti“. Pjesma koja je lansirala muzičku kometu **Litl Ričarda** - i koja je dio Elvisovog repertoara na nastupima bila već skoro godinu. Trešnja na vrhu torte - klasik balada, opet iz tridesetih, naravno „Blue Moon“ - ista ona koja će mnogo kasnije postati himna navijača Mančester sitija i cijele te plave polovine Mančestera.

OPASNI PLES

Treba li uopšte pominjati: tada i samo tri sedmice nakon 21. rođendana, zaključno sa završetkom snimanja albuma „Elvis Presley“ posljednjeg dana januara 1956. godine, Elvis je mogao sve. Savršen talenat u studiju. U stanju da tuđu pjesmu do prvog refrena bespovratno učini samom i isključivo svojom. I da onda, na svakom novom nastupu, pred publikom ili kamerama, servira ludi rokenrol vrtlog... Kovitlac od zavođenja, kada bi onako, kao fol stidljivo, pokazao na svoje plave antilopke. Pa zapjevao baš tu pjesmu.

Sa sedam decenija distance, lako je smetnuti s uma u kojoj mjeri je „Blue Suede Shoes“ standard 20. vijeka. I koliko je važno kulturno nasljeđe svog vremena i duha, pa i mnogo kasnije od te Elvisove mladosti. I ima li ljepšeg primjera od toga, da su je na nastupima krajem šezdesetih redovno izvodili **Džon Lenon** i bend njegove **Joko Ono**?

U velikom, radosnom i ponosnom nostalgичnom hitu „Walking in Memphis“ (1991), **Mark Kon** u prvom stihu pjeva: „Put on my blue suede shoes and I boarded the plane“... I kada to čujete, taj prvi udar, odmah znate da to nije posveta bilo kom Elvisu. Da je to onaj Prisli u samoj zori karijere, kada je muzičkoj Americi i mladosti značio nešto sasvim uzbudljivo, oslo-

Elvis Prisli: Muzičar koji je mogao sve

bađajuće, bezazleno i opasno u jednakoj mjeri. Ili - u onoj mjeri u kojoj to njegov ples na svakom nastupu može biti.

CRNI VEGAS

Kada to čujete i znate onda vam i bude jasno zbog čega je ona jednostavna fotografija momka sa gitarom na omotu - sveta muzička relikvija. Gdje je Elvisov ples poput parole i molitve, u isti mah, za jedan novi svijet. Album „Elvis Presley“, zvanično objavljen 23. marta 1956, zaklju-

čuje „Money Honey“; manje od tri godine prije Elvisove verzije snimio je i na vrh r'n'b liste čak 23 sedmice zakucao bend Billy Ward and the Dominoes. Kako štosna banalština: momak koji ostaje dekontiran, švorc, bez žute banke u džepu - zove neku bitnu žensku da ga izvlači iz frke. Da mu pomogne da nekako podmiri kiriju za neku iznajmljenu udžaricu. Pa da je nakon toga njih dvoje, je li, propisno ugriju. Kada ga ona pita šta mu treba od nje uopšte, on

samo zavrti to iz refrena: „Money, honey, money, honey... If you want to get along with me“. Pukovnik Parker je, naravno, već od te zime prije 70 godina namakao milionski profit. Elvis je stekao bogatstvo čiju će strašnu cijenu, tamo u Las Vegasu, koju deceniju kasnije životom platiti... A muzička Amerika ostaće da svjedoči o momku iz Memfisa koji je vječito mlad, u čiju bi se udžericu svi stisli i našli mjesta za onaj ples. Naravno, u plavim antilopkama. ■

I DALJE AKTUELNE LEKCIJE I OPOMENE IZ ČETIRI DECENIJE STAROG INTERVJUA

Piše:

Stojan STAMENIĆ

Javno glasanje za Oskara, člana Američke filmske akademije, na stranicama jedinog crnogorskog dnevnog lista, prije knap 40 godina? Može. Sve može i moglo je i mnogo je govorilo o tome kakvi smo bili sredinom osamdesetih.

O Dušanu Vukotiću Crnogorci, srećom, saznaju sve više. Sada im je poznato i više od toga da je bio jedini jugoslovenski dobitnik Oskara, jedini crnogorski oskarovac, pa i prvi ne-Amerikanac koji je zaslužio statueta Akademije za crtani film.

Znaju i da navedu još neki film osim tog slavnog „Surogata“ (1961). Recimo, „Skakavca“ (1975) - sjajnu priču o vječno usnulom partizanu, pa i poslasticu naučne fantastike sa jakim i opominjućom poentom „Gosti iz galaksije“ (1981). Pa opet, koliko Crnogoraca stvarno zna da je Dušan Vukotić decenijama glasao za Oskare?

Prošle godine je broj članova Američke akademije filmskih nauka i umjetnosti koji glasaju

za najveću filmsku nagradu na dunjaluku - premašio 10.000. Zvanična lista je tajna; internetom uglavnom kruži približan, ali nekompletan spisak. Naravno, ne moramo ni da pominjemo to - pod prijetnjom kakvih kazni i pravnih konsekvenci se svi oni obavezuju da glasaju tajno. Da je sam taj i takav čin - mnogo važan činilac da uručenje Oskara bude uzbudljiv spektakl.

E, taj naš Dušan Vukotić je, na stupcima Pobjede prije 40 godina - javno glasao za Oskara. Subotnji broj objavljen je 1. februara 1986, a u njemu Dušan ovako govori: „Ja već deset, 15

Naš jedini oskarovac otvoreno je i javno kritikovao koristeći autoritet umjetnika pozicioniranog i prepoznatog u strukturama Komunističke partije. Posebno „Zagreb film“, dom u kojem je napravio najviše filmova. Isti onaj koji će mu kasnije, tokom ratnih godina, zaključati vrata - jer je bio Crnogorac

godina glasam. Ne bih smio ovdje da kažem, ali ću normalno da glasam za 'Oca na službenom putu'. Nadam se da neću biti sam, jer 3.000 članova Akademije glasa i vrlo teško je znati nešto unaprijed. Paket od

pet nominovanih filmova ide od mjesta do mjesta u Americi i na kraju se sve to zbraja. Vidjećemo šta će biti. Treba mu poželjeti sreću...“.

Odgovorio je i na pitanje o tome kakve su šanse da, nakon njega,

GLASANJE ZA OSKAR STRANICAMA POB

Dušan Vukotić na filmskom setu sedamdesetih

DUŠANA VUKOTIĆA

RA NA JEDE

jugoslovenski film dobije novog oskarovca.

- Dogodiće se jednog dana, to je vrlo blizu. Vidjećemo kako će proći **Kusturica**...

Povod za intervju bio je, ipak, mnogo sumorniji. U tom momentu, Vukotić već 11 godina nije snimio animirani film; bavio se u dugom periodu isključivo igranim. I otvoreno je i javno, koristeći autoritet ne samo oskarovca - nego i umjetnika pozicioniranog i prepoznatog u strukturama Komunističke partije - kritikovao stanje, tj. krizu jugoslovenskih studija. Posebno u „Zagreb filmu“, domu u kojem je napravio najviše filmova. Istom onom koji će mu, manje od decenije kasnije, tokom ratnih godina, zaključiti vrata - jer je bio Crnogorac. - Ako razgovaramo o problemu filmskih kuća, tj. jugoslovenskoj kinematografiji u cjelini, onda je primarno, zajedničko to što se tokom vremena namnožio ve-

liki broj neproduktivnih ljudi, onog što popularno zovemo bi-rokratijom. Znam da se nigdje ne može bez administracije; u normalnom obimu ona je potrebna i opravdana. Ali kada se hipertrofira, kada se broj neproduktivnih ljudi poveća, onda se to redovno događa na štetu proizvodnje - kazao je tada Vukotić.

I poruka je jasna: Jugoslavija je napravila takvu administraciju u svijetu filma, „da se jednostavno ukida šansa da se filmski autori, pogotovo mladi, okupljaju i rade“. - Imate situaciju da se sobe predviđene za produkciju odjednom popunjavaju činovnicima. Veoma je smanjena proizvodnja animiranog filma. Apsurd je tim veći što mi u Zagrebu, baš zahvaljujući „zagrebačkoj školi“ animiranog filma, imamo svjetski festival posvećen animaciji... A mi kao domaćini na sopstvenom festivalu praktično nemamo šta da ponudimo!

Potom je Vukotić govorio i o velikoj nanijetoj šteti i posljedicama; o tome da se sistem bavi filmskom baštinom vrlo nestručno i neodgovorno (!), da se na taj način stvori vakuum i sve upropasti... I da čak misli da je već izgubljena čitava generacija mladih ljudi.

E sad, možete samo da zamislite koliko je petlje i ličnog i autorskog kredibiliteta bilo potrebno, da umjetnik za vrijeme komunizma istupi i u državnom glasilu iznese ovakvu sistemsku kritiku...

Arhiva Pobjede

Intervju u Pobjedi objavljen 1. februara 1986.

Dušan, ono dijete odrastalo u predratnoj i ratnoj Podgorici, mladi partizan na kraju rata - potom je govorio da tih godina nije snimao u Jugoslaviji, ali da je radio animirane filmove za italijansku televiziju. Za te i takve komercijalne projekte pričao je da nemaju kulturološku vrijednost.

- Meni je to uvijek žao. Ne zbog sebe, jer ja radim i druge filmove, a zauzet sam i radom sa studentima na Akademiji, ali mi je žao da nešto gdje postoji ne samo izuzetna baza, nego i velika tradicija - tek tako propada.

O mladim autorima govorio je sa radošću, naročito o tek prikazanim crtanim filmovima **Nikice Raičevića i Rastka Čirića** koji su tada oduševili publiku na francuskim festivalima.

- Uvijek sam malo oprezan sa tim riječima „novi talas“, „škola“... Prvo treba stvoriti uslove. Da, Jugos-

lavija ima izuzetno talentovanih mladih ljudi i to je nesumljivo. Ali, morate stvoriti uslove da im talentat dođe do izražaja. I ne mogu biti amaterski.

Konačno, oskarovac Dušan Vukotić govorio je i o tome što ga je tada, sa 59 godina, tjeralo i motivisalo na nova autorska istraživanja. E, ovo da čujete!

- Radim na nekim istraživanjima i eksperimentisanjima u video-animaciji. Prije nekoliko dana radio sam na kompjuteru vrhunske specijalnosti „miraž“, s izuzetnim opcijama. Jednostavno, zainteresovan sam kakve su tu šanse. Otrpilike to znam, radio sam sa kompjuterima, ali ovaj bečki... Interesuje me i teorijski i praktično. Da pokušam da naslutim domete razvoja video-animacije - sada već sa malo radosne autorske groznice zaključivao je tada Vukotić.

Samo tri dana kasnije, u dalekom Ričmondu u Kaliforniji, osnovan je studio animacije „Pixar“. Vukotić? Do kraja života čekaće ga samo razočaranja. Ista ili slična onima koja je proricao jugoslovenskom filmu. Devedesetih jednako tuđin u Beogradu ili Zagrebu. Bez šanse da uđe u projekat već osmišljenog posljednjeg filma... Potcjenjivan, zabranjivan, zaboravljen, Dušan Vukotić preminuo je 1998. godine duboko razočaran u filmski horizont tog izdijeljenog prostora koji sada zovemo regionom.

A taj intervju u „Pobjedi“, sa sve zabranjenim javnim glasanjem za Oskara? To je samo filmski primjer kakvi smo bili i kakvi smo tek mogli da budemo. I šta smo sve zaboravili. ■

Kadar iz igranog saj-faj delikatesa „Gosti iz galaksije“

OD FILMSKIH KONEKCIJA DO VREMENSKIH CR

SOČNO, ŠTOSNO I APSO

Piše:
Stojan STAMENIĆ

Evo prognoze koja će vam se svidjeti u onoj mjeri u kojoj volite distopiju: velika je šansa da ćemo 2026. dobiti prvi veliki AI hit. Ne vjerujete? „Deezer“ je negdje između redova već provukao informaciju da je trećina muzike koja se trenutno postavlja na njegov servis – djelo vještačke inteligencije.

Šta god mislili i sada pričali o tome, budite uvjereni, dobra je šansa da će vam se takav prvi „robotski“ pop-hit i dopasti! A tokom muzičke 2026. ćete i izvjesno učiti da sve više cijenite male nesavršenosti. Sasvim ljudske greške i nepredvidivosti. I momente koji će vas natjerati da se zapitate ne da li živimo u vještačkom, već najboljem od svih svjetova. Recimo, kao informacija da se slavni „Glastonbury“ festival ove godine neće održati - zbog potreba 400 cijenjenih krava farme Vorti, gdje trava i zemlja moraju biti „osvježene“. E, ove godine muzičko svetište Britanije pripada njima.

U najavi najiščekivanih albuma 2026. držaćemo se onih koji već imaju određen datum objave. Jer to što, recimo, **Bijonse** najavljuje „finale trilogije“ blještavila od ploča „Renaissance (2022) i „Cowboy Carter“ (2025), a koje bi valjda trebalo da donese iskorak ka hard roku inspirisanom **Tinom Turner**... Pa, i nije neka garancija da će se desiti. Kao ni ploča sa novim pjesmama koje **Bjork**, kao da neće, provlači na izložbama i performansima.

Gomila tih albuma (poput dugo najavljivanog 12. izdanja benda **Blondie**, sa posljednjim snimcima preminulog bubnjara **Klema Berka**) - bila je najavljena za 2025, pa se još čekaju. Nećemo o njima; dovoljno je onih muzičkih kapitalaca za koje unaprijed znamo kada će isporučiti.

therollingstones.com

Gorillaz već 27. februara lansira „The Mountain“

Zbog toga ovaj tekst pripada njima - dok čekamo, recimo, da The Rolling Stones objavi tačan datum objave novih 13 pjesama, a **Pol Makartni**, **Prodigy**, **Madona**, **Stivi Niks** - makar odškrinu riznicu onoga što su stvarali prethodnih mjeseci.

CHARLIXCX

Wuthering Heights

Zbog nje i njenih trendova se najavljivalo i živjelo „ljetu **Joakima Trira**“, a **Charlie XCX** ovog puta ima svoju direktnu filmsku konekciju. Britanska elektropop senzacija je, čini se, savršena moderna faca da spakuje muziku za novu filmsku adaptaciju „Orkanskih visova“ **Emili Bronte** koja, u režiji **Emerald Fenel** i sa **Margo Robi** i **Džekobom Elordijem** u glavnim ulogama, slijeće u bioskope, naravno, uoči Dana zaljubljenih.

Ploča će biti objavljena 13. februara, a jasne konture već se naziru. Uvodna „House“ je muzički vrtlog u onoj mjeri u kojoj to može biti njena saradnja sa **Džonom Kejlom**, ikonom iz Velvet Underground, a „Chains of Love“ je već konvencionalnija pop oblada koja ipak ima potencijala da postane superhit. Ukratko, „Wuthering Heights“ – to je ključni kandidat za glavnu muzičku priču ove zime.

HEAVENLY

Highway to Heavenly

Poruka iz dalekih devedesetih kroz vremensku crvotočinu - i muzički povratak koji se čeka čak 30 godina. Heavenly je veliki indi-rok bend iz Oksforda; album „Le Jardin de Heavenly“ (1992) poslastica je u koju se zaklinju, prije svega, kritičari i kolege muzičari... A to što su u je-

ku britpop ere oni servirali, na primjer, neke alternativne i rokerske obrade **Serža Gejnsbura** i uvijek na sceni jedrili mimo glavnog toka - samo je doprinijelo cementiranju kulturnog statusa. Muzički uzlet benda tragično je prekinut prije tri decenije: suicidom bubnjara **Metjua Flečera**, brata pjevačice **Amilije**. Povratnička svirka odigrala se prije dvije i po godine, a singl „Portland Town“ najavio potencijalno sjajan album „Highway to Heavenly“. U autorskoj igri mnogo velikih ličnih uloga - od 27. februara.

GORILLAZ

The Mountain

Na poznatom smo terenu: gomila sočnih kolaboracija kao jako pogonsko gorivo na devetom albumu Gorillaz ekipe. Šta je sve tu engleski muzički šaman **Dej-**

RVOTOČINA – NAJIŠČEKIVANIJI ALBUMI 2026.

LUTNO NEPREDVIDLJIVO

mon Albarn sada zakuvao? Pa, cijelo putovanje sa kraja na kraj muzičkog svijeta. I već je izvjesno da će se ticati duhovnosti u ovom našem vremenu.

Na albumu „The Mountain“, već od 27. februara, čućete: Idles, The Smiths ikonu **Džonija Marra**, **Bobija Vomaka** i sestru **Nore Džons**, genijalku sa sitarom **Anušku Šankar**... Pa retro-poslaticu sa bendom Sparks, pa filadelfijskog repera **Black Thought!**

I još, kaže Albarn, čućete na tim pjesmama i arapski, španski, joruba, hindu jezik. Gorillaz je garancija da to neće ispasti bezukusna mućkalica.

MUMFORD & SONS

Prizefighter

Nego, majstori sjajnih rokerskih saradnji, sa sve folkerskim, bluz ili kantri ukusom. Mumford & Sons za ploču „Prizefighter“, dostupnu od 20. februara, najavljuju sjajna i kreativna druženja. Recimo, za **Krisom Stejpltonom**, **Hozijerom** i **Grejsi Abrams**.

Markus Mamford, ključna faca londonske ekipe, tip koji sve to godinama uklapa u sjajnu cjelinu - njihov šesti album najavljuje kao kreativni, energetski, harmonijski i tematski iskorak nakon vrha koji su osvojili prethodnom pločom „Rushmore“. Zvuči kao potencijalno najbolji folk rok i amerikanca, na terenu zeru bližem mejnstimu, koji možemo očekivati ove godine.

LADYTRON

Paradises

Album „Paradises“ slijeće prvog dana proljeća (20. mart), a muzički svijet je jednoglasan: to je savršeno vrijeme i momenat za novi Ladytron. Liverpulska elektropop i sint-popsenzacija (obično se za njih kaže „electroclash“) predugo je bila pod sjenkom velikog hita „Seventeen“ (2002), a temeljniji fanovi znaju da su njih troje mnogo više od toga.

Romantični pop serviran u singlu „Kingdom Undersea“ onako malo više naginje ka Pet Shop Boys zvuku, u odnosu na onaj malo „prljaviji“ stil po kojem je poznat Ladytron trio. I već sada znamo da nas na toj ploči čeka mnogo više od ukusne nostalgije.

ROBYN

Sexistential

Švedska kraljica emo-dens-popa isporučuje novi album svakih osam godina. Singl „Dopamine“, potom i objava naslovne pjesme, pa „Talk to Me“ – sjajna su najava za ploču „Sexistential“ koja izlazi 27. marta.

Robin u međuvremenu poručuje da je tu dohvatila neke „životne teme koje niko do sada nije pominjao u pjesmama“. Recimo, rep priču o seksu na jednu noć trudne žene, deset sedmica nakon vještačke oplodnje. Prije tri godine postala je majka, a svaki njen album bio je oličje jasne autorske i lične progresije; nijedan nije razočarao. Robin sa pravom diže mnogo prašine.

Robin na omotu povratničkog albuma „Sexistential“

Kolekcionarsko izdanje ploče Charlie XCX

TORIAMOS

In Times of Dragons

Slavna alt-rok kantautorka iz Sjeverne Karoline stigla je već do 18. albuma; za „In Times of Dragons“ (stiže 1. maja) **Tori Ejmos** unaprijed poručuje da će biti do koske politična. Otprilike, jasno vam je u kom smjeru to ide - sa fantazijskom pričom o diktatoru koji vjeruje u

nekakve gušterske demone i živi u žešćoj ego-deluziji... I naravno, uzurpira Ameriku voljom zavedenog naroda.

E sad, **Tori Ejmos** je sama po sebi garancija da će njen muzički pamflet biti i zabavan, i inspirisan, i sa pokrićem. I da ima šta da kaže protiv **Donalda Trampa**...

PETER GABRIEL

o/i

Velikan **Piter Gejbrijel** znakovito najavljuje ploču „o/i“: kao odraz u ogledalu sjajnog albuma „i/o“ (2023). Biće to prirodna progresija kreativnog kosmosa za epohalno bitnu figuru, koja je mnogo šira i važnija čak i od one slike stvaranja u velikom bendu Genesis.

Gejbrijel insistira na konceptu da nove pjesme objavljuje mjesечно i na svaki pun Mjesec, pa da uz svaku pjesmu stigne i „dark side“ i „bright side“ verzija... Pa će sve to da „klikne“ kao cjelina sredinom decembra.

Tematski, obećava gomilu teza o AI, kvantnim kompjuterima, prvim računarskim interfejsima ugrađenim u mozak... Otprilike, **Piter** klizi u sajberpank, a ima mnogo autorskog pokrića da sve to iznese dobro.

MEGADETH

MEGADETH

Kao počasni krug i sumiranje velike karijere na jednoj ploči i turneji - tako je Dejv Mustejn zamislio labudovu pjesmu treš metal pionira, benda Megadeth. I realizovao je istoimeni album tako da epitet „pobjednički“ - ipak izostane.

Dejvu se makar može skinuti kapa za istrajnost; nakon što je pobijedio rak grla obolio je od teškog oblika artritisa i sindroma koji izaziva grčenje i savijanje prstiju... I tako ostao distanciran od gitare. Ipak, to ga ljetos nije spriječilo da uz najavu višegodišnje oproštajne turneje spakuje i 17. album, onaj koji će konačno i pompezno nositi to ime Megadeth. Tako važno i sveto, pogotovo na američkoj metal sceni.

Dejv je, naravno, najbolje servirao na početku: „Tipping Point“ je treščina za sladokusce i sjajna energetska injekcija čak i za one kojima ovakva muzika i nije po meraku. Pristojno funkcioniše u malom triptihu sa žanrovski dosljednim „Let There Be Shred“ i „Made

to Kill“; do te mjere, da je lako zaboraviti u kojoj mjeri je ovo predvidiva i davno izrabljena forma.

U dobre momente spada i „Puppet Parade“ u „radijskom“ stilu benda sa kraja devedesetih... Ostalo? Pa, slika i prilika grupe koja je objektivno žestoko i lutala i dugo se tražila u fazama kreativnih osjeka.

Problem nije samo to što album djeluje sve umornije i potrošenije dok pjesme odmiču, već i to što ni oni najnaklonjeniji Mustejnu i onome što on zove „bendom koji je promijenio svijet“ (nabolje, dakako) - ne mogu poreći činjenicu da je veći dio ovog materijala dosadan i nepotreban. U takvoj muzičkoj čorbi, obrada Metallica klasika „Ride the Lightning“ djeluje i depasirano i nerelevantno... I, što je najgore, kao da Dejv podvlači ono što je već 1.000 puta govorio ili „telefonirao“ - da mu Megadeth nije dovoljan. I da mu je štura koju mu je Metallica servirala početkom osamdesetih još duboka rana.

Ali, sve je to ogledalo ega za frontmena i veliki bend kojem je upravo taj ego bio žestoko gorivo. Pa će vam svijest o tome i pomoći da lakše svarite sve previše utegnute i precizne solaže - i rifove puštene niz previše poznate gitarске staze.

S. S.

LUCINDA WILLIAMS

WORLD'S GONE WRONG

Nema šifre, ni upustva za upotrebu ovog svijeta u novim pjesmama ikone alternativnog kantrija Lusinde Vilijams. Sve što je spremna da ponudi na ploči „World's Gone Wrong“ jeste malo zavjeta za zajedničku akciju i razumijevanje. Istrajnost, čak i onda kada znate da bijete vjerovatno unprijed izgublenu bitku, to je za Lusindu - plemenito. Recimo, iz perspektive jednog sredovječnog para niže srednje klase, u naslovnoj pjesmi i udarnom singlu.

Znate već tu atmosferu: mužev biznis (recimo, prodaje kola) koji je pošao po zlu... I njeni dani beskrajnog skrolovanja, po algoritmu koji joj servira i proriče isključivo - katastrofu. „Come on baby, we gotta be strong/ dark days are getting long“ na prvu loptu djeluje kao jeftina žvaka, ali u momentu kada ta žena jednim bosonogim plesom i uz muziku Majlsa Dejvisa pokuša da skloni njih dvoje, bezbjedne od svakog zla - znaćete da je jako i iskreno.

Album će vam biti vrhunski zalogaj u onoj mjeri u kojoj uspijete da svarite to što svaka od deset pjesama, bez izuzetka, govori o Americi koja je pošla po zlu. Ali, u toj tenziji - između beznađa i eskapizma (da li za šankom, u bračnoj ili ljubavničkoj postelji, na obali ili horizontu djetinjstva) - leži i ključni kvalitet ovih pjesama.

Interesantan i važan momenat je obrada „So Much Trouble in the World“ rege božanstva Boba Marlija. I uz podršku gospel velikanke, vječne Mevis Stejpls, Lusindin glas, sa mnogo

patine i uz podršku perfektnog modernog kantri benda, savršeno brodi jakim muzičkim strujama Kariba.

Takvi ozareni momenti mnogo su moćniji i efektniji od dominantno mračne i beznadežne „Black Tears“ (sa sve slikom i proročanstvom nekih rahitičnih snova i zapaljenih bogomolja). A kada u „Punchline“ Lusinda počne da skicira nakazni portret ljudskih slabosti - biće vam jasno da je alt-kantri zvijezdi najmanje bilo bitno da ovdje kupi jeftine ili ulizivačke poene. Naprotiv.

Finale, duet „We've Come Too Far to Turn Around“ sa Norom Džons, sasvim je spiritualan iskorak. Naravno, istovremeno je i predvidiv, od pasivnog posmatrača sa debelom listom zamjerki - ka aktivnom sudioniku borbe. Dok poenta „Apathy will blind you until it's too late“ ne sleti u završnici pjesme - biće vam, ipak, jasno da je taj iskorak ka akciji i solidarnosti došao prekasno na ovom albumu.

S. S.

London Short Film Festival (LSFF), vodeći britanski festival kratkometražnog filma, ponovo je zablistao i postao mjesto susreta sinefila. Inovativni program sastavljen od projekcija i pratećih filmskih događaja ispunio je prestižne bioskope širom grada, ali i popularne kreativne prostore od Kurzona do Međunarodnog instituta za savremenu umjetnost. Tako su organizatori ovogodišnjeg LSFF-a nastavili uspješan trend i predstavili najbolje izdanke nezavisnog filma iz cijelog svijeta, posebno akcentujući naslove pomjeraju granice.

Selekcija je obuhvatila više od 300 filmova - od priznatih režiserskih glasova, preko popularnih novajlija, do underground otkrića iz arhive festivala. Programom je tako pokriven cijeli emotivni spektar kratkometražne forme: od sirovih DIY ispovijesti do hrabrih i rizičnih kinematografskih priča.

Ovogodišnji festival je nanovo iznenadio, uznemirio i ostavio pečat akcentujući važne teme, ali i forsirajući specijalne događaje poput panele sa režiserima, otvarajući tako prostor za razmjenu mišljenja između autora i publike, ali i za produbljivanje razumijevanja filma kao umjetnosti. Moto ovogodišnjeg izdanja glasi: „Bioskop pamti ono što zaboravljamo“ i fokusiran je, prije svega, na sredstva koja umjetnici koriste ne bi li se suočili sa sjećanjem i identitetom. U tom smislu, u okviru programa posebno su istaknuta djela čiji autori istražuju fragmente koji ostaju ispod površine: neuredno, emotivno,

BIOSKOP PAMTI

Neuredno, emotivno, prkosno i bez filtera - sa filmovima ne smije drugačije. Kroz eksperimentalne forme i najličnije narrative, London Short Film Festival naveo je publiku da preispita kako sjećanja oblikuju našu stvarnost

shortfilms.org.uk

Prijateljstvo u fokusu moćne drame „Murewa“

prkosno i bez filtera. Kroz eksperimentalne forme i najličnije narrative, LSFF naveo je publiku da preispita kako sjećanje oblikuje našu stvarnost.

Iz jakog programa valja izdvojiti barem nekoliko naslova, prije svega „While the Gods Were Busy with Another Child“ (25') režiserke **Andree Luke Cimerman**, priču o izazovnom dje-

tinjstvu i adolescenciji radničke klase u Minhenu sedamdesetih godina prošlog vijeka. Veliku pažnju zaslužio je i „Murewa“ (14') autorke **Če Skot-Heron Njuton** o prijateljstvu dva dječaka iz mirnog primorskog grada koji dijele ljubav prema fotografiji, te koje život odvede drastično različitim putevima - prvi odlazi na fakultet, a drugi u zatvor.

Radovi koji su takođe privukli pažnju kritike zbog refleksivnog pristupa filmskom mediju dio su selekcije „Moje oko je moje uho“ u kojoj su se našli i radovi autora sa djelimičnim ili potpunim oštećenjem sluha poput „A Familiar Stranger“ (15'), režiserskog debija glumca **Ejsa Mahbaza**.

Leila MURSELJEVIĆ

shortfilms.org.uk

„A Familiar Stranger“ prikazan u selekciji „Moje oko je moje uho“

shortfilms.org.uk

Izazovi adolescencije u filmu „While the Gods Were Busy with Another Child“

**PRAZNIČNA
CIJENA
TELEFONA**

10 EURA
MJESEČNO

NEOGRAĐENI
POZIVI I SMS

DO **2TB** BRZOG
INTERNETA

**COPY PASTE
POKLONI TRAJU DUŽE
OD PRAZNIKA**

Realme 14X 5G | Honor X8c | Samsung A07 | Samsung A06s
Realme C61 | Realme Note 60 | POCO X6 5G | Vivo Y36

Ponuda važi uz ugovor na 24 mjeseca. Fotografije uređaja ne moraju odgovarati originalu. Promotivni postgaid paketi koji koriste ilijeko se ne može samostalno kupovati već uvijek mora postojati osnovni (noseći) paket roditelja - u pitanju je jedan od paketa iz m:tel ponude: Urban Move 1, Urban Move 2, Urban Move 3 i Urban Diamond. Ugovori se vode isključivo na roditelja, koji je dužan da dostavi na uvid izvod iz matične knjige rođenih - za njega.